ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΒΑΛΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ 2008

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σκοπός του συγκεκριμένου οδηγού σπουδών είναι η παροχή χρήσιμων πληροφοριών για κάθε υποψήφιο σπουδαστή/στρια ή επισκέπτη του Τμήματος Νοσηλευτικής.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής ανήκει στο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι.) Καβάλας και εδρεύει στην όμορφη και παραδοσιακή πόλη του Διδυμοτείχου.

Στον οδηγό Σπουδών περιγράφονται η δομή, η λειτουργία και οι στόχοι του Τμήματος.
Δίδονται επίσης πληροφορίες για τη φιλόξενη πόλη του Διδυμοτείχου και γενικότερα της περιοχής που φιλοξενεί το Τμήμα

Διδυμότειχο

Απρίλιος 2008

Dr.Δημητριάδης Ευστάθιος
Επίκουρος Καθηγητής
Προϊστάμενος Τμήματος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

2. ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- **2.1 ΤΟ ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ – ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ**

3.ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

- **3.1 ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ**

4. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- **4.1. ΓΕΝΙΚΑ**
- **4.2. ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

5. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- **5.1. ΤΟ ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**
- **5.2. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**
- **5.3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**
- **5.4. ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

6. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

- **6.1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ**
- **6.2. ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΤΕΙ. ΕΓΓΡΑΦΕΣ, ΚΥΚΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ**
- **6.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ**
- **6.4. ΦΟΙΤΗΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ, ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ**
- **6.5. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ**
- **6.6. ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ, ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ**
- **6.7. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ**

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- **ΕΞΑΜΗΝΟ Α'**
- **ΕΞΑΜΗΝΟ Β'**
- **ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'**
- **ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'**
- **ΕΞΑΜΗΝΟ Ε'**
- **ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ'**
- **ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ'**
- **ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**
- **ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ**

8. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Διδυμότειχο

«Η πόλη των Κάστρων και των Αυτοκρατόρων»

Μ'ένα σταθερό παρόν στο ιστορικό γίγνεσθαι το Διδυμότειχο ατενίζει το μέλλον του μέσα από την ιστορία του. Η πόλη απλώνεται επάνω στο σμίξιμο του Ερυθροποτάμου με τον ποταμό Έβρο, το μεγάλο μυθικό ποτάμι των Βαλκανίων που οι συγκυρίες της εποχής το θέλουν σύνορο δύο λαών. Το όνομα Διδυμότειχο, δηλαδή κάστρο διδυμάρικο, το πήρε από τους δύο οχυρωμένους λόφους, της Πλωτινούπολης και του Καλέ. Δύο στοιχεία χαρακτηρίζουν την πόλη και την ιστορία της "Η συνέχεια" και "Η πολυπολιτισμικότητα". Ποτέ στην πορεία της ανθρωπότητας η πόλη δεν χάνεται από το προσκήνιο... Από τους δίδυμους οικισμούς της νεολιθικής και της περιόδου του σιδήρου, περνάει στην κλασική εποχή και συνεχίζει στην Ρωμαϊκή εποχή με την Πλωτινούπολη και κατόπιν στην Βυζαντινή ως πόλη κάστρο του Διδυμοτείχου, ευνοημένο από όλους τους αυτοκράτορες. Γίνεται πρωτεύουσα του Βυζαντίου επί Ιωάννη Στ' Κατακουζηνού και του Ανδρόνικου Γ΄ Παλαιολόγου και Οθωμανική έδρα της Αυτοκρατορία στη μεταβυζαντινή εποχή. Εδώ γεννήθηκε ο Ιωάννης Βατάτσης και η πόλη του Διδυμοτείχου βρίσκεται συνεχώς στην πολιτική του διαδρομή... Στην ιστορική αυτή πορεία της πόλης πάντοτε κυριαρχεί το ελληνικό στοιχείο προσλαμβάνοντας και αφομοιώνοντας λαούς και πολιτισμούς. Το μέλλον του Διδυμοτείχου περνάει μέσα από την ιστορία του όμως η σύγχρονη πόλη υπάρχει και λειτουργεί... Η αγορά του είναι κέντρο αναφοράς όλης της περιφέρειας, είναι διοικητικό κέντρο της περιοχής, έδρα Επαρχείου, έδρα Μητρόπολης, Μεραρχίας, Σχολής Αστυφυλάκων... Είναι μια πόλη σφριγηλή και αισιόδοξη, με ξεχωριστούς ανθρώπους...

Περιπλανηθείτε στις γειτονιές του...

Ανεβείτε στο κάστρο του, περπατείστε στα καλντερίμια
της παλιάς πόλης, νιώστε την αύρα των Βυζαντινών,
κατηφορίστε στην οδό Βατάτση προς την Παναγία
και δείτε τα νεοκλασικά του και το Α' δημοτικό σχολείο (τούβλινο).
Στη γειτονιά του ρολογιού, στην αρμένικη συνοικία με τα παραδοσιακά κτίρια
και χαρείτε τη θέα γύρω...
Στην πλατεία με το μεγάλο τέμενος (τζαμί του Βαγιαζίτ του κεραυνού) το αρχαιότερο
στην Ευρώπη με το μολυβδοσκέπαστο θόλο του.
Στην γειτονιά της Πυροστιάς με το μαυσωλείο (ταφικό μνημείο) του Ορούτς πασά.

Στο σταθμό με τα τυπικά σιδηροδρομικά κτίσματα του μεσοπολέμου και απέναντι
του την Οικία Σταθμάρχη, τα οποία τώρα χρησιμεύουν ως ξενώνες Νέων Καλλιτεχνών.
Στους Κισλάδες με τη μαρμάρινη κρήνη και τον αρχαιολογικό χώρο της Πλωτινούπολης με τα ψηφιδωτά (Η Λήδα και ο κύκνος, ο Ηρακλής και η Λερναία Ύδρα), το πηγάδι και τον θάλαμο, συγκρότημα που μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι έχει σχέση με την υδροδότηση της πόλης και θα πρέπει να είναι σύγχρονο με την ίδρυση της (αρχές 2^{ου} μ.Χ αιώνα).

Επισκεφθείτε τα μουσεία μας...

Το Λαογραφικό μουσείο, το οποίο στεγάζεται σε παλιό αρχοντικό που λειτούργησε και
ωε Αγροτική τράπεζα
Το Πολεμικό (στρατιωτικό) μουσείο, αξιόλογο προβιομηχανικό κτίσμα από τις αρχές
του 20ου αιώνα
Το εκκλησιαστικό μουσείο λειτουργεί στο υπόγειο της Παναγίας της Ελευθερώτριας
Την Πινακοθήκη του Δημήτρη Ναλμπάντη. Αστική οικία του μεσοπολέμου με ισόγεια
πρόσοψη και διώροφο εσωτερικό και θέα μαγευτική από τα πίσω παράθυρα,

Περπατείστε...

γύρω από την πόλη, στο ανάχωμα δίπλα στο ποτάμι, και δείτε τα λουτρά του Ορούτς πασά (λουτρά των ψιθύρων), τα λουτρά της γέφυρας, το πεντάζωνο (μπεσ(ι)κουσιάκι),
όλο το λόφο του Καλέ με τα κάστρα του και αν σας πάρει η νύχτα... απολαύστε τα όλα φωτισμένα και ονειρικά.

Ανακαλύψτε...

τα πολλά μας Ξωκλήσια. Το καθένα με το χρώμα του και την ιστορία του. Η Αγία Μαρίνα κάτω από το βράχο του Καλέ, η Αγία Παρασκευή η γιάτρισσα των ματιών, ο Άγιος Βλάσσης κτισμένος σε μαγευτική τοποθεσία και δίπλα σε βυζαντινά ερείπια εκκλησιάς, η Αγία Πέτρα σκαμμένη στο βράχο της Πλωτινούπολης, η Αγία Αικατερίνη πάνω στο κάστρο, ταφικό εκκλησάκι των Βυζαντινών ανακτόρων, ο Άγιος Δημήτριος με την μαρμαρόγλυπτη εικόνα του και το κουρμπάνι την ημέρα της γιορτής του, ο Άγιος Νικόλαος, η Αγία Φωτεινή, κ.α.

Προσκυνήστε στις εκκλησιές μας...

Όλες σχεδόν είναι μνημεία των περασμένων αιώνων. Η εκκλησία του Χριστού, με την θαυματουργή της εικόνα, για την οποία η παράδοση λέει ότι είναι έργο του Ευαγγελιστή Λουκά. Τα θαύματα που αποδίδονταν στο Χριστό του Διδυμοτείχου ήταν πολλά και η φήμη του μεγάλη σ' ολόκληρη τη Θράκη. Επίσης μία βυζαντινή αμφιπρόσωπη εικόνα της Βρεφοκρατούσας Θεοτόκου εντυπωσιάζει όπως και το Ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού. Η εκκλησία του αγίου Αθανασίου Ξεχωρίζει με το υπέροχο καμπαναριό της και το Ξυλόγλυπτο τέμπλο της. Είναι ο πολιούχος της πόλης μας. Η εκκλησία της Παναγίας. (Κοιμήσεως της Θεοτόκου). Βρίσκεται έξω από τα τείχη της παλιάς πόλης. Το τέμπλο της αξιόλογο και οι εικόνες που βρίσκονται σ' αυτήν είναι από τις καλύτερες των ζωγράφων του 19ου αιώνα. Ο ναός της Παναγίας της Ελευθερώτριας, η καινούρια εκκλησιά μας. Μεγαλόπρεπη και επιβλητική βρίσκεται στο κέντρο της πόλης μας. Η ολοκλήρωση της μέσα σε ενάμιση χρόνο από τον τωρινό μας μητροπολίτη κ.κ. Νικηφόρο, αποτελεί πραγματικό θαύμα. Ξεχωρίζει για το μέγεθος της και εντυπωσιάζουν οι τοιχογραφίες της. Ο αρμένικος ναός του Αγίου Γεωργίου (Σουρπ Κεβόρκ). Κτίστηκε γύρω στα 1704 πάνω στα ερείπια βυζαντινού ναού του Αγίου Γεωργίου του Παλαιοκαστρίτη. Οι εικόνες που σώζονται είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσας τεχνοτροπίας και στο προαύλιο υπάρχει σειρά τάφων επιφανών μελών της Αρμένικης κοινότητας και ένα παλαιότατο μαρμάρινο πηγάδι με σκαλιστή διακόσμηση. Η εκκλησία λειτουργεί κάθε πρώτη Κυριακή του Σεπτέμβρη.

Απολαύστε...

τη δροσιά στο δασύλιο της Τσίγγλας με θέα την Τουρκία, τον ποταμό Έβρο και τον Ερυθροπόταμο και δείτε από άλλη οπτική γωνία το Διδυμότειχο.

Εξερευνήστε...

τη σπηλιά της Βούβας έξω από το Διδυμότειχο προς το Κουφόβουνο. Οι αποικίες νυχτερίδων που υπάρχουν είναι κάτι πρωτόγνωρο. Οι σταλακτίτες σπασμένοι και δυστυχώς το σπήλαιο αναξιοποίητο ακόμη.

Ταφικός Τύμβος Θυρέας

Πρόσφατες ανασκαφές στον ταφικό τύμβο (Ρωμαϊκής εποχής) του οικισμού Θυρέας έφεραν στο φως έναν οικογενειακό τάφο επιφανούς τάξης. Ανασκάφηκαν δύο καύσεις, η μία εκ των οποίων γυναικεία, ενώ βρέθηκαν ακόμη υπολείμματα ενός αλόγου. Οι δύο καύσεις περικλείονται από λίθινο περίβολο μέσα στον οποίο βρέθηκαν πολλά σπασμένα αγγεία. Ανατολικά των ορίων του ταφικού τύμβου εντοπίστηκαν δύο

ακόμη λίθινοι περίβολοι. Τα εργαλεία και τα όστρακα που έχουν περισυλλεγεί, χρονολογούνται στο 5000 π.Χ. Από τα μέχρι στιγμή δεδομένα συμπαιρένεται ότι στην περιοχή από την οποία μετέφεραν το χώμα για να φτιάξουν τον τύμβο υπήρχε νεολιθικός οικισμός. Τα ευρήματα συγκεντρώνονται για συντήρηση στην Κομοτηνή ενώ οι ανασκαφές συνεχίζονται.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις - Θεσμοί

1) Τα «Ελευθέρια» δεκαήμερο πολιτιστικών εκδηλώσεων, εκφράσεων της τοπικής πολιτιστικής παραγωγής, αλλά και παρουσίασης διασήμων σχημάτων τα οποία λαμβάνουν χώρα κατά τον μήνα Μάιο στη μνήμη της απελευθέρωσης της πόλης από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1920
2) Τα θρησκευτικά και πολιτιστικά δρώμενα που συνοδεύουν την εορτή της Πεντηκοστής – γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό για την πόλη αφού συνδέεται με την σωτηρία του βυζαντινού Διδυμοτείχου από τους σταυροφόρους και τους Βούλγαρους το 1205 και το 1206 αντίστοιχα.
3) Με θρησκευτικές και ηθογραφικές εκδηλώσεις η πόλη τιμά τον πολιούχο της Άγιο Αθανάσιο. Την ημέρα αυτή μετά από δημοπρασία μία οικογένεια από την κοινωνία των ψαράδων αναλαμβάνει να τελέσει το κουρμπάνι (θυσία), όπου στο τέλος όλοι οι παρευρισκόμενοι παίρνουν από μία μερίδα μαγειρεμένο φαγητό από το ζώο (πρόβατο, αρνί ή μοσχάρι) που θυσιάστηκε προς τιμήν του Αγίου.
4) Η κοκοροθυσία για τον Άγιο Δημήτριο. Κάθε χρόνο το πρωί της γιορτής οι ντόπιοι προσκυνητές φέρνουν μαζί τους κόκορες, οι οποίοι θυσιάζονται επί τόπου για γεροσύνη. Δύο κατά παράδοση, από τους οποίους ο ένας αφιερώνεται στον Άγιο. Το έθιμο, αν και ειδωλολατρικής προέλευσης έχει τις ρίζες του στα βάθη των αιώνων.
5) Ο εορτασμός του Αγίου Γεωργίου (Σουπ-Κεβόρκ) ο ναός του οποίου ανήκει στην Αρμένικη κοινότητα όπου την τελευταία Κυριακή του Σεπτεμβρίου συρρέουν από κάθε γωνιά της Ελλάδος για εκκλησιασμό και προσκύνημα. Την ημέρα εκείνη οι Αρμένοι προσφέρουν σ'όλους το μαντάγ (ψωμί με βραστό αρνί).
6) Η εμποροπανήγυρη του Διδ/χου, μεγάλη εμπορική έκθεση που διεξάγεται τα τελευταία 20 χρόνια στα μέσα του Σεπτεμβρίου με την συμμετοχή 500 περίπου εκθετών απ'όλη την Ελλάδα την οποία επισκέπτονται χιλιάδες κόσμου. Η έκθεση-θεσμός διαρκεί 5 ημέρες και εκεί θα βρείτε χαλιά, παπούτσια, ενδύματα, οικιακά είδη, έπιπλα, είδη προικός, δώρα, παιχνίδια κ.α.
7) Αποκριάτικες εκδηλώσεις της Τσικνοπέμπτης. Από το 2008 ο Δήμος Διδυμοτείχου θεσμοθέτησε εκδηλώσεις που σχετίζονται με το πνεύμα της ημέρας αυτής σε συνδυασμό με

την παράδοση του τόπου. Το τσίκνισμα του κρέατος κυριαρχεί και αυτό εφαρμόζεται στο Διδυμότειχο, με το τσίκνισμα του λουκάνικου! Η πόλη φημίζεται για τα πεντακάθαρα χωριάτικα λουκάνικα που φτιάχνουν οι κρεοπώλες της από φρέσκα – ντόπια κρέατα της περιοχής, με την μυστική συνταγή. Στο αποκριάτικο γλέντι που στήνεται στην κεντρική πλατεία, οι ιδιοκτήτες κρεοπωλείων κατασκευάζουν από το πρωί δημόσια, ένα μεγάλο λουκάνικο το οποίο τσικνίζουν το βράδυ σε υπαίθριες ψησταριές για να το μοιράσει ο Δήμος στον κόσμο. Την πρώτη χρονιά το λουκάνικο έφθασε τα 722 μέτρα ενώ όπως αποφασίστηκε το μήκος θα μεγαλώνει κάθε χρόνο όλο και περισσότερο. Την εκδήλωση αυτή πλαισιώνουν αποκριάτικες εκπλήξεις για μικρούς και μεγάλους.

2. ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

2.1. ΤΟ ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ- ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής εντάχθηκε στο Παράρτημα του ΤΕΙ Καβάλας στο Διδυμοτείχου, που ιδρύθηκε με το ΠΔ 86/2007. Η έναρξη της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Τμήματος και η εισαγωγή των πρώτων σπουδαστών έγινε το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008.

Λειτουργεί από τον Οκτώβριο 2007 και έχει εγγεγραμμένους 110 σπουδαστές.

3. ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

3.1. ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος μας περιλαμβάνει:

Α. 4 αίθουσες Θεωρητικής Διδασκαλίας (χωρητικότητας 7090 σπουδαστών) και ένα Αμφιθέατρο.

Β. Εργαστήρια Νοσηλευτικής

Τέσσερα εργαστήρια Νοσηλευτικής (Βασικής Νοσηλευτικής, Παθολογικής, Χειρουργικής Νοσηλευτικής και Μαιευτικής – Παιδιατρικής Νοσηλευτικής) χωρητικότητας 30 ατόμων,

Ένα εργαστήριο Ανατομίας , ένα εργαστήριο Φυσιολογίας και ένα εργαστήριο Πληροφορικής.

4. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

4.1. ΓΕΝΙΚΑ

4.2. ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Στο Τμήμα Νοσηλευτικής προβλέπονται οι εξής θέσεις τακτικού εκπαιδευτικού προσωπικού.

Τρεις(3) στη βαθμίδα του Καθηγητή, δύο(2) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, δύο(2) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, και τρεις (3) στη βαθμίδα του Καθηγητή Εφαρμογών.

Έχουν προκηρυχθεί και βρίσκονται σε εξέλιξη μία (1) θέση Αναπληρωτή Καθηγητή, μία(1) θέση Επίκουρου Καθηγητή και μία(1) θέση Καθηγητή Εφαρμογών.

Σήμερα οι εκπαιδευτικές ανάγκες καλύπτονται από έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό. Έχουν προσληφθεί και διδάσκουν στο Τμήμα έξι(6) Επιστημονικού Συνεργάτες και εννέα(9) Εργαστηριακοί Συνεργάτες.

5. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

5.1. ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ο γενικός αντικειμενικός σκοπός του Τμήματος είναι να ετοιμάσει Νοσηλευτές γενικών φροντίδων οι οποίοι να είναι ικανοί να προάγουν, να

προστατεύουν, να διατηρούν και να αποκαθιστούν την υγεία των ατόμων /ομάδων ή την αυτονομία των ζωτικών φυσικών και διανοητικών λειτουργιών τους, λαμβάνοντες υπόψη την προσωπικότητα κάθε ατόμου καθώς και τα ψυχολογικά, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά του.

Οι Νοσηλευτές πρέπει:

1. Να διαθέτουν υψηλό επίπεδο θεωρητικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ανάλογων διαθέσεων απαραιτήτων για την άσκηση της Νοσηλευτικής επιστήμης.
2. Να είναι επιδέξιοι επαγγελματίες ικανοί να εργαστούν αποτελεσματικά σε όλα τα επίπεδα περίθαλψης στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια φροντίδα Υγείας.
3. Να είναι πρόθυμοι και ικανοί να συνεχίσουν την επαγγελματική τους εξέλιξη με τον συνεχή εμπλουτισμό τόσο των θεωρητικών γνώσεων όσο και των δεξιοτεχνιών μέσω της κριτικής προσέγγισης της καθημερινής πράξης και της συνεχούς διεργασίας μάθησης.
4. Να επιδιώκουν την ανάπτυξη της εκπαίδευσης και άσκησης της Νοσηλευτικής επιστήμης στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο.

Οι πιο πάνω σκοποί επιτυγχάνονται μέσω της εκπαίδευσης η οποία:

1.Εισάγει τον φοιτητή στην πολύπλοκη, δυναμική φύση της Νοσηλευτικής επιστήμης όπως αυτή δραστηριοποιείται στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη.
2. Συμβάλλει στην ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτεχνιών και στάσεων-διαθέσεων με τις οποίες ο νοσηλευτής θα καταστεί ικανός να αξιολογεί τις ανάγκες υγείας των ατόμων, να παρεμβαίνει στην αντιμετώπιση των αναγκών αυτών με επιδέξια νοσηλευτική φροντίδα και να αξιολογεί τα αποτελέσματα.
3. Διευκολύνει την ανάπτυξη των φοιτητών Νοσηλευτικής ως προσωπικοτήτων αυτοκυριαρχημένων, ευαίσθητων στις ανάγκες των άλλων ανθρώπων, αξιόπιστων και υπευθύνων στη λήψη αποφάσεων.
4. Ενισχύει την ανάπτυξη στους φοιτητές αναλυτικής και δημιουργικής σκέψης για την πρόοδο της Νοσηλευτικής ως επιστήμης.

5.2. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Η Φιλοσοφία, η διάρθρωση και οι αντικειμενικοί σκοποί του Τμήματος εμπεριέχονται ή επικεντρώνονται σε 5 βασικές έννοιες: Άνθρωπος, Υγεία, Κοινότητα, Νοσηλευτική και Νοσηλευτική εκπαίδευση.

1. Άνθρωπος: Ορίζεται ως το ενιαίο βιο-ψυχο-κοινωνικό όν το οποίο αποτελεί ένα μοναδικό, ανεξάρτητο και αυτόνομο αλλά συγχρόνως πολύ σύνθετο και πολύπλοκο σύστημα χαρακτηριστικών, αξιών, εμπειριών και πεποιθήσεων.

Παρουσιάζει επομένως, ποικίλες οργανικές, ψυχικές, κοινωνικές και πνευματικές ανάγκες οι οποίες τροποποιούνται συνεχώς, ποικίλουν και αναζητούν την ικανοποίησή τους.

2. Υγεία: Κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) είναι η πλήρης Οργανική, Ψυχική και Κοινωνική Ευεξία του ατόμου και όχι μόνο η έλλειψη νόσου ή αναπηρίας. Η Υγεία αποτελεί για τον άνθρωπο βασικό δικαίωμα και όχι προνόμιο. Η απόλαυση του υψηλότερου επιπέδου υγείας είναι για τον κάθε άνθρωπο βασικό δικαίωμα χωρίς καμία διάκριση σε σχέση με το φύλο, τη φυλή, τη θρησκεία τις πολιτικές πεποιθήσεις ή την οικονομική και κοινωνική του κατάσταση.

3. Κοινότητα: Αποτελείται από σύνολα ανθρώπων με κοινά χαρακτηριστικά, κοινό γεωγραφικό χώρο ή κοινά ενδιαφέροντα, αξίες ή επιδιώξεις ή ακόμη και κοινά προβλήματα. Η βασική ομάδα κοινωνικού συνόλου είναι η οικογένεια. Η σύγχρονη κοινότητα είναι πολυπολιτισμική και συνεχώς εναλλασσόμενη. Δέχεται ποικίλα και συνεχή ερεθίσματα στα οποία αναγκάζεται να προσαρμοστεί και τα οποία τροποποιούν συνεχώς τις ανάγκες υγείας των πολιτών της.

4. Νοσηλευτική: Είναι ανθρωπιστική επιστήμη αλλά και εξειδικευμένη τέχνη. Αποτελεί μία πολύπλοκή επιστημονική δραστηριότητα η οποία απευθύνεται στον άνθρωπο, την οικογένεια και το κοινωνικό σύνολο σε όλες τις καταστάσεις υγείας και αρρώστιας.

Σκοπός της Νοσηλευτικής είναι η αξιολόγηση των αναγκών υγείας, ο προγραμματισμός των παρεμβάσεων και η βοήθεια του ατόμου υγιούς ή αρρώστου να αναλάβει εκείνες τις δραστηριότητες που συντελούν στη υγεία ή την αποκατάστασή της, τις οποίες το άτομο θα πραγματοποιούσε χωρίς βοήθεια, εάν διέθετε την απαραίτητη γνώση, δύναμη και θέληση κατά την V. Henderson.

Η άσκηση της Νοσηλευτικής βασίζεται στην έρευνα και το ενδιαφέρον της εστιάζεται στη διατήρηση και προαγωγή της υγείας και την πρόληψη της αρρώστιας στα άτομα, τις οικογένειες και την κοινότητα. Προωθεί την αυτοφροντίδα, την ανεξαρτησία και τον σεβασμό της προσωπικότητας των δικαιωμάτων των ανθρώπων ενώ συγχρόνως παρέχει επιμελημένη επιστημονική φροντίδα σε περιπτώσεις αρρώστιας. Επιδιώκει την απόκτηση κάθε νέας θεωρητικής γνώσης και τεχνογνωσίας με σκοπό τη συνεχή προσαρμογή της Νοσηλευτικής Επιστήμης στην ταχύτατα αναπτυσσόμενη γνώση με προσανατολισμό τόσο την πρόληψη όσο και την θεραπευτική αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας των πολιτών.

5. Νοσηλευτική Εκπαίδευση. Ο φοιτητής της Νοσηλευτικής είναι ένας ενήλικας υπεύθυνος για τη μόρφωσή του η οποία αποτελεί μία συνεχή δια βίου διεργασία και έχει το δικαίωμα να αντιμετωπίζεται με σεβασμό και αξιοπρέπεια. Η διδακτική

μεθοδολογία και προσέγγιση ενισχύει την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών στη διαδικασία της μάθησης.

Στόχος της εκπαίδευσης είναι η καλλιέργεια αναλυτικής και κριτικής σκέψης και η υποστήριξη του φοιτητή για ενεργό συμμετοχή στη διεργασία της μάθησης. Ο καθηγητής λειτουργεί ως συντονιστής της μάθησης, σύμβουλος βοηθός του φοιτητή, ο ίδιος δε αποτελεί τον δια βίου μαθητή και ερευνητή της γνώσης.

Το εκπαιδευτικό περιβάλλον ενισχύει την ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού, ενισχύει την αυτονομία και αυτό-ενέργεια των φοιτητών και προσφέρει ίσες ευκαιρίες μάθησης σε όλους.

5.3. ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

5.3.1. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών στο τμήμα Νοσηλευτικής είναι οκτώ (8) εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια των επτά (7) πρώτων εξαμήνων οι σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, ασκήσεις πράξης, εργαστηριακές ασκήσεις, σεμινάρια και επισκέψεις σε χώρους που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του τμήματος. Το όγδοο εξάμηνο περιλαμβάνει εκπόνηση πτυχιακής εργασίας, ενώ κατά τη διάρκειά του μπορεί να πραγματοποιείται και η πρακτική άσκηση στο επάγγελμα.

5.3.2. Ενδεικτικοί Τίτλοι Μαθημάτων

Το πρόγραμμα δομείται με βάση τον φόρτο εργασίας του φοιτητή –περί το 50 ανά εξάμηνο– ενώ όλα τα μαθήματα σταθμίζονται με διδακτικές μονάδες (ECTS).

Τα μαθήματα ομαδοποιούνται ως:

Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ)

ανατομία ι, ανατομία ιι, φυσιολογία ι, φυσιολογία ιι ,φαρμακολογία
παθολογία ι, παθολογία ιι, μικροβιολογία, βιολογία, χειρουργική, βιοστατιστική, παιδιατρική, ψυχιατρική

Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ)

εισαγωγή στη νοσηλευτική επιστήμη, ιστορία νοσηλευτικής, πληροφορική υγείας, βασικές αρχές νοσηλευτικής, κοινοτική νοσηλευτική ι, συγγραφή επιστημονικής εργασίας, διαιτητική-διατροφή, διαγνωστική νοσηλευτική προσέγγιση, μεθοδολογία έρευνας στη νοσηλευτική, συμβουλευτική νοσηλευτική, μέθοδοι διδασκαλίας στη νοσηλευτική, ανακουφιστική νοσηλευτική φροντίδα, αγωγή υγείας, επιδημιολογία, δημόσια υγιεινή

Μαθήματα Ειδικότητας (Μ.Ε.)

χειρουργική νοσηλευτική ι, παθολογική νοσηλευτική ι, ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις, χειρουργική νοσηλευτική ιι, παθολογική νοσηλευτική ιι, παιδιατρική - μαιευτική νοσηλευτική, νοσηλευτική ψυχικής υγείας, επείγουσα νοσηλευτική, περιεγχειρητική νοσηλευτική, κοινοτική νοσηλευτική ιι, γεροντολογική νοσηλευτική, σεμινάρια νοσηλευτικής

Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας, Νομικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών (Δ.Ο.Ν.Α.)

κοινωνιολογία υγείας, ψυχολογία, εξελικτική ψυχολογία, οικονομία υγείας, νοσηλευτική δεοντολογία, επαγγελματική νομοθεσία, νοσηλευτική διοίκηση, διαπολιτισμική νοσηλευτική, ευρωπαϊκό δίκαιο.

Πτυχιακή Εργασία – Πρακτική Άσκηση

Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας εξασφαλίζει την εμβάθυνση του τελειόφοιτου του Τμήματος σε αντικείμενο που έχει άμεση σχέση με την ειδικότητα των σπουδών.

Η Πρακτική Άσκηση στο επάγγελμα διαρκεί έξη (6) ημερολογιακούς μήνες. Είναι καθοδηγούμενη και αξιολογούμενη και πραγματοποιείται σε φορείς, που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του τμήματος.

6. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο Κανονισμός Σπουδών που ισχύει σήμερα είναι αυτός που έχει εγκριθεί με την Υπουργική Απόφαση Ε5/2853 και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1622/18-8-1999.

6.2. ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΤΕΙ, ΕΓΓΡΑΦΕΣ, ΚΥΚΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 1. Σπουδαστές Τ.Ε.Ι. – Εγγραφές

1. Σπουδαστές Τ.Ε.Ι. καθίστανται όσοι εγγράφονται σε αυτά μετά από εισαγωγή, μετεγγραφή ή κατάταξη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
2. Οι εγγραφές των εισαγομένων σπουδαστών γίνονται στο οικείο Τμήμα της Σχολής μέσα στα χρονικά όρια και με βάση τα δικαιολογητικά που ορίζονται εκάστοτε με τις υπουργικές αποφάσεις, για την εισαγωγή νέων σπουδαστών.
3. α. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, σοβαρή ασθένεια, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό, είναι δυνατή η εγγραφή σπουδαστή που καθυστέρησε να εγγραφεί μέσα στις προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου του άρθρου αυτού, με αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Σε περίπτωση απόρριψης, η αίτηση είναι δυνατόν να επανεξετασθεί από το Συμβούλιο της Σχολής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου σπουδαστή, η οποία υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εγγραφής και στην οποία εκτίθενται και οι λόγοι καθυστέρησης.
   β. Σπουδαστής που δεν γράφτηκε ούτε με τη διαδικασία αυτής της παραγράφου, χάνει το δικαίωμα εγγραφής του στο Τ.Ε.Ι.
4. Σπουδαστής που έχει εγγραφεί στο Τ.Ε.Ι. δεν μπορεί να είναι συγχρόνως σπουδαστής και σε άλλο τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή εξωτερικού.

Άρθρο 2. Ανανέωση εγγραφής

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 27 του Ν.1404/83, ο σπουδαστής υποχρεούται ανά εξάμηνο σε ανανέωση εγγραφής. Η ανανέωση γίνεται μια εβδομάδα τουλάχιστον πριν από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου, με ειδική έντυπη δήλωση που διατίθεται από το Τμήμα.
2. Σπουδαστής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του σε όλη τη διάρκεια των σπουδών του για δύο (2) συνεχόμενα ή για τρία (3) μη συνεχόμενα εξάμηνα σπουδών, χάνει τη δυνατότητα να συνεχίσει τις σπουδές του στο Τ.Ε.Ι. και διαγράφεται από τα μητρώα του Τμήματος αυτοδίκαια. Αιτήσεις επανεγγραφής διαγραφέντων εξετάζονται κατά σειρά από το Συμβούλιο του Τμήματος μόνο για σοβαρούς λόγους.
3. Σπουδαστής που είναι τελειόφοιτος και οφείλει λιγότερες από 20 ώρες δεν είναι απαραίτητο να κάνει ανανέωση εγγραφής.

Άρθρο 3. Κύκλοι σπουδών, έναρξη, διακοπή και λήξη μαθημάτων

1. Τη βασική εκπαιδευτική μονάδα στο Τ.Ε.Ι. αποτελεί το διδακτικό εξάμηνο. Κάθε διδακτικό έτος, που αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 5^{η} Ιουλίου, περιλαμβάνει δύο αυτοτελή διδακτικά εξάμηνα: το Χειμερινό, το οποίο αρχίζει την πρώτη Δευτέρα μετά τις εξετάσεις Σεπτεμβρίου και την εβδομάδα των εγγραφών και το Εαρινό, το οποίο αρχίζει μετά τη λήξη των εξετάσεων β' περιόδου του Χειμερινού εξαμήνου και την εβδομάδα των

εγγραφών. Μεταξύ των δύο εξεταστικών περιόδων του Χειμερινού εξαμήνου ή μετά τη λήξη της δεύτερης εξεταστικής περιόδου και μέχρι την έναρξη του Εαρινού εξαμήνου μπορούν να παρεμβάλλονται ημέρες ελεύθερες μαθημάτων.

2. Κατά τη διάρκεια των εξαμήνων, μαθήματα και εξετάσεις δεν διεξάγονται τις επίσημες εορτές και διακοπές, που ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι.
3. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων, των εξετάσεων και των διακοπών του επόμενου διδακτικού έτους, καθορίζονται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε συνδυασμό μ' εκείνες του άρθρου 27 του Ν. 1404/83, από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι., και ανακοινώνονται με ευθύνη του Αντιπροέδρου του Τ.Ε.Ι. ενιαία για όλες τις Σχολές του Τ.Ε.Ι., το αργότερο μέχρι τέλος Ιουνίου κάθε έτους.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Άρθρο 4. Οργάνωση μαθημάτων - Προγράμματα σπουδών

1. Οι σπουδές στα Τ.Ε.Ι. οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος διακρίνονται σε Γενικά Υποχρεωτικά, κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά και Προαιρετικά, ως εξής:
   α. Γενικά Υποχρεωτικά μαθήματα είναι τα μαθήματα υποδομής και τα βασικά μαθήματα της ειδικότητας, τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλους τους σπουδαστές του Τμήματος.
   β) Τα κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα είναι μαθήματα ειδικότητας που επιλέγονται από τους σπουδαστές από πίνακα περισσοτέρων μαθημάτων. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι ομαδοποιημένα, οπότε ο σπουδαστής επιλέγει υποχρεωτικά όλα τα μαθήματα μιας ομάδας, εκτός αν είναι αδύνατη η διδασκαλία όλων των μαθημάτων της ομάδας. Στην περίπτωση αυτή γίνεται ελεύθερη επιλογή για τη συμπλήρωση των μαθημάτων της ομάδας. Εάν έχουν οριστεί κατευθύνσεις, τα μαθήματα που τις χαρακτηρίζουν είναι ομαδοποιημένα.
   γ) Τα Προαιρετικά μαθήματα γενικής μόρφωσης ή μαθήματα εμβάθυνσης, υποδομής ή διεπιστημονικά.
2. Εάν οι γνώσεις που παρέχονται σε ένα μάθημα είναι προϋπόθεση επιτυχούς παρακολούθησης ενός άλλου μαθήματος, το πρώτο μάθημα χαρακτηρίζεται ως προαπαιτούμενο του δεύτερου. Ένα μάθημα μπορεί να είναι ταυτόχρονα και προαπαιτούμενο ενός μαθήματος και εξαρτώμενο από άλλο μάθημα. Τα προαπαιτούμενα και εξαρτώμενα μαθήματα καθορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κάθε Τμήματος. Τα αλληλοσυνδεόμενα με τον τρόπο αυτό μαθήματα σχηματίζουν ομάδες, που περιλαμβάνουν μέχρι τρία (3) μαθήματα, που δεν έχουν μεταξύ τους κοινά μαθήματα και ο ολικός αριθμός των αλληλοσυνδεόμενων μαθημάτων δεν υπερβαίνει το 40% του συνόλου των υποχρεωτικών μαθημάτων του Τμήματος και ορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.
3. Εάν στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Γενικού Τμήματος ή Ομάδας Μαθημάτων άλλου Τμήματος, για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος, αναφορικά με τα μαθήματα αυτά και κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 26 του Ν. 1404/83, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Γενικού Τμήματος ή της οικείας Ομάδας Μαθημάτων. Εάν δεν γίνει δυνατή η επίτευξη συμφωνίας, η οριστική απόφαση λαμβάνεται από το Συμβούλιο της Σχολής, προκειμένου για Τμήματα και Ομάδες Μαθημάτων της ίδιας Σχολής, ή από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. σε διαφορετική περίπτωση
4. Το αργότερο μία (1) εβδομάδα πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου, συντάσσεται με τη φροντίδα του Συμβουλίου του Τμήματος και ανακοινώνεται

με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος, το Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος, το οποίο περιέχει:

α) Τα τυπικά προγράμματα σπουδών κάθε εξαμήνου.

β) Τα μέλη του ΕΠ που θα διδάξουν κάθε μάθημα των τυπικών προγραμμάτων, και

γ) Την ημέρα, την ώρα και την αίθουσα ή το χώρο που θα πραγματοποιηθεί κάθε μάθημα.

Κατά την κατάρτιση του Εβδομαδιαίου Ωρολογίου Προγράμματος κάθε Τμήματος λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να συμπίπτει ελεύθερος χρόνος 3 - 4 ωρών σε συγκεκριμένη μέρα της εβδομάδας, που θα χρησιμοποιείται για τη σύγκληση των οργάνων του Τμήματος ή συνελεύσεων των μελών του Τ.Ε.Ι.

5. α. Τα τυπικά προγράμματα των εξαμήνων σπουδών του Τμήματος είναι ενδεικτικά και όχι υποχρεωτικά για τους σπουδαστές του Τμήματος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 περίπτωση α' του άρθρου αυτού. Ο σπουδαστής μπορεί για κάθε διδακτικό εξάμηνο να καταρτίζει το ατομικό του πρόγραμμα σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει τα μαθήματα που επιθυμεί και πρόκειται να παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό. Σχετική δήλωση υποβάλλουν στο Τμήμα όλοι οι σπουδαστές ταυτόχρονα με την εγγραφή ή την ανανέωση εγγραφής τους. Μέσα σε μία (1) εβδομάδα από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου, ο σπουδαστής έχει τη δυνατότητα τροποποίησης της αρχικής δήλωσής του για δύο το πολύ μαθήματα.

   β. Ι. Για Τμήματα διάρκειας σπουδών 7 εξαμήνων, το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας για τα μαθήματα που δηλώνει είναι μέχρι 45 ώρες για τα τυπικά εξάμηνα σπουδών και για τους επί πτυχίω σπουδαστές 55 ώρες, χωρίς να ισχύουν για τους δεύτερους τα υπό του άρθρου 4 παράγραφος 2 προβλεπόμενα.

   ΙΙ. Για Τμήματα διάρκειας σπουδών 8 εξαμήνων, το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας για τα μαθήματα που δηλώνει είναι από 25 - 30 ώρες για τα τυπικά εξάμηνα σπουδών και για τους επί πτυχίω σπουδαστές 45 ώρες, χωρίς να ισχύουν για τους δεύτερους τα υπό του άρθρου 4 παράγραφος 2 προβλεπόμενα.

   ΙΙΙ. Να μη δηλώνονται μαθήματα, τα προαπαιτούμενα των οποίων δεν έχει παρακολουθήσει με επιτυχία ο σπουδαστής.

   γ. Εάν στη δήλωση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσει ο σπουδαστής σ' ένα εξάμηνο δεν τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, θεωρείται αυτοδίκαια, ότι η δήλωση περιλαμβάνει τα μαθήματα του εξαμήνου εισαγωγής, προκειμένου για πρωτοεισαγόμενους σπουδαστές, ενώ για παλαιότερους σπουδαστές τροποποιείται η δήλωση μαθημάτων με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος, ύστερα από συνεννόηση με το σπουδαστή.

6. Σε καμία περίπτωση ο σπουδαστής, κατ' εφαρμογή του εδαφίου β της προηγουμένης παραγράφου, δεν μπορεί να καταστεί πτυχιούχος νωρίτερα από την προβλεπόμενη χρονική διάρκεια σπουδών του Τμήματος. Για τη διευκόλυνση της κινητικότητας σπουδαστών και ΕΠ μεταξύ του Τ.Ε.Ι. Καβάλας και Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του εξωτερικού, είναι δυνατή, με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι., η διδασκαλία ορισμένων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος και σε άλλη γλώσσα κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία διδάσκεται στο Τμήμα.

Άρθρο 5. Διδασκαλία ξένων γλωσσών.

1. Στα Τμήματα του Τ.Ε.Ι. διδάσκονται μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες, κυρίως από τις γλώσσες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διδασκαλία της ξένης γλώσσας έχει ως

σκοπό να μάθουν οι σπουδαστές τη γλώσσα ώστε να μπορούν να τη χειρίζονται με επάρκεια σε κάθε περίπτωση.

2. Ο σπουδαστής που κατέχει την ξένη γλώσσα, μπορεί να ζητήσει την απαλλαγή του από την υποχρέωση παρακολούθησης της γλώσσας αυτής. Για το σκοπό αυτό με εισήγηση του οικείου Τμήματος και απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. συγκροτείται επιτροπή αποτελούμενη από τρία (3) μέλη του ΕΠ της αντίστοιχης γλώσσας, η οποία εξετάζει και εισηγείται στο Συμβούλιο του Τμήματος για την απαλλαγή του ή μη από την παρακολούθηση των μαθημάτων της ξένης γλώσσας, για ένα ή περισσότερα εξάμηνα σπουδών. Σε περίπτωση που ο αριθμός των σπουδαστών, που δηλώνουν ή λαμβάνουν μέρος στις εξετάσεις είναι μικρός, τότε με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. είναι δυνατή η διδασκαλία μαθημάτων συναφούς ειδικότητας σε επίπεδο Σχολής ή Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 6. Μορφές διδασκαλίας, συνδιδασκαλία.

1. Η εκπαιδευτική διαδικασία κάθε μαθήματος περιλαμβάνει μία ή περισσότερες από τις παρακάτω μορφές:

- Θεωρητική διδασκαλία
- Σεμινάρια
- Φροντιστηριακές ασκήσεις
- Πρακτικές και Εργαστηριακές ασκήσεις
- Εκπόνηση εργασιών (ατομικά ή ομαδικά) και
- Εκπαιδευτικές εκδρομές.

1. α) Η θεωρητική διδασκαλία μαθήματος παρουσιάζει εποπτικά μια ευρεία περιοχή ενός γνωστικού αντικειμένου και το σχετικό μ' αυτή επιστημονικό προβληματισμό. Τμήμα της διδασκαλίας αυτής μπορεί να περιλαμβάνει και ειδικές ασκήσεις για την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων με τη μορφή φροντιστηριακών ασκήσεων. Επίσης μέρος της ύλης μπορεί να ανατίθεται για παρουσίαση σε σπουδαστές ατομικά ή ομαδικά. Η συνθετική εφαρμογή γνώσεων, μεθόδων και διαδικασιών γίνεται σε ειδικά επιλεγμένα θέματα, που αναθέτει ο καθηγητής στους σπουδαστές, κατά ομάδες ή ατομικά.

   β) Τα σεμινάρια στοχεύουν στην επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων σε μεγαλύτερο βάθος και έκταση με τη συνεργασία και καθοδήγηση του διδάσκοντα και τη βοήθεια σχετικής βιβλιογραφίας.

   γ) Οι εργαστηριακές και πρακτικές ασκήσεις πραγματοποιούνται περιοδικά σε κατάλληλους χώρους του Τ.Ε.Ι. ή χώρους εργασίας, στους οποίους οι σπουδαστές, κάτω από την επίβλεψη και με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού, εκπαιδεύονται κατά μικρές ομάδες στην εφαρμογή θεωρητικών, επαγγελματικών ή τεχνολογικών μεθόδων, στο χειρισμό τεχνικών συστημάτων, στον εθισμό στην ομαδική εργασία, στη σύνταξη περιγραφικών εκθέσεων κλπ, ώστε να αποκτούν τις κατάλληλες δεξιότητες.

3. α. Δεν επιτρέπεται κατάτμηση θεωρητικού μαθήματος σε περισσότερα τμήματα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν ο αριθμός των παρακολουθούντων σπουδαστών είναι πολύ μεγάλος, μπορεί να γίνει κατάτμηση.

   β. Για τη διεξαγωγή των εργαστηριακών ασκήσεων, ο αριθμός των παρακολουθούντων σπουδαστών ανά τμήμα θα έχει ελάχιστο όριο δέκα (10) και μέγιστο είκοσι (20) ατόμων, εκτός ειδικών περιπτώσεων, για τις οποίες απαιτείται η έγκριση του Συμβουλίου του Τμήματος. Ο αριθμός των μελών Ε.Π. ανά τμήμα εργαστηριακών ασκήσεων δεν μπορεί να είναι ανώτερος των δύο (2).

γ. Σε περίπτωση κατάτμησης τμήματος, λόγω μεγάλου αριθμού σπουδαστών, οι διδάσκοντες συντονίζουν μεταξύ τους τη διδακτέα ύλη και την ύλη των τελικών εξετάσεων.
δ. Σε καμία περίπτωση δεν γίνεται ανάθεση θεωρητικού μαθήματος σε περισσότερους από ένα εκπαιδευτικούς.

Άρθρο 7. Διάρκεια διδασκαλίας και ασκήσεων

1. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων και φροντιστηριακών ασκήσεων ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) λεπτά της ώρας, μετά τη λήξη της οποίας ακολουθεί διάλειμμα δεκαπέντε (15) λεπτών.
2. Η διάρκεια των ωριαίων πρακτικών και εργαστηριακών ασκήσεων είναι πενήντα πέντε (55) λεπτά. Οι φροντιστηριακές, εργαστηριακές και πρακτικές ασκήσεις μπορεί να γίνονται χωρίς διάλειμμα.
3. Η διάρκεια της διεξαγωγής των σεμιναρίων ρυθμίζεται από το διδάσκοντα σε συνεννόηση με τους σπουδαστές. Κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι.
4. Η διάρκεια της θεωρητικής διδασκαλίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3) συνεχείς ώρες διδασκαλίας στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο.

Άρθρο 8. Εκπαιδευτικές εκδρομές

1. α. Για την αποτελεσματικότερη εμπέδωση των θεωρητικών, τεχνολογικών και πρακτικών γνώσεων των σπουδαστών, οργανώνονται, με πρωτοβουλία και ευθύνη του Τμήματος, εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές μικρής χρονικής διάρκειας.
β) Πολυήμερες, άνω των τριών (3) ημερών, εκπαιδευτικές εκδρομές, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, πραγματοποιούνται μόνο κατά τις διακοπές των Χριστουγέννων, του Πάσχα και του καλοκαιριού. Η έγκριση παρέχεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του οικείου Τμήματος (στην οποία περιλαμβάνεται το πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων και εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης μεταφοράς των σπουδαστών) και πρόταση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι.

6.3. ΦΟΙΤΗΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ, ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Άρθρο 9. Φοίτηση

1. Οι σπουδαστές παρακολουθούν όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών τους, σύμφωνα με τη δήλωσή τους και τις ρυθμίσεις των άρθρων του παρόντος.
2. Οι προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας κατά εξάμηνο για κάθε μάθημα καθορίζονται από την Ομάδα Μαθημάτων και ανακοινώνονται από το διδάσκοντα στην αρχή κάθε εξαμήνου, με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος, αφού ληφθούν υπόψη οι ημέρες που επίσημα δεν θα πραγματοποιηθούν μαθήματα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγρ. 2 και 3 του παρόντος.
3. Σε κάθε περίπτωση, εάν ο αριθμός των εβδομαδιαίων μαθημάτων που πραγματοποιήθηκαν σε ένα διδακτικό αντικείμενο, είναι για οποιοδήποτε λόγο μικρότερος των δέκα (10) για όλο το διδακτικό εξάμηνο, το μάθημα αυτό θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε. Η διαπίστωση πραγματοποίησης ή μη του μαθήματος γίνεται κατά τη

λήξη του εξαμήνου, μετά από γραπτή δήλωση του διδάσκοντος και απόφαση της Ομάδας Μαθημάτων. Σε περίπτωση διαφωνίας αποφασίζει το Συμβούλιο του Τμήματος.

Άρθρο 10. Βαθμολογική κλίμακα

1. Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται με την αριθμητική κλίμακα μηδέν έως δέκα (0 - 10), με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε (5).
2. Ο χαρακτηρισμός της επίδοσης των σπουδαστών κατά μάθημα καθορίζεται ως εξής:

από 0 - 3.9 : κακώς
από 4 - 4.9 : ανεπαρκώς
από 5 - 6.9 : καλώς
από 7 - 8.4 : λίαν καλώς
από 8.5 - 10 : άριστα.

3. Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκάτου (1/10) της ακεραίας μονάδας.

Άρθρο 11. Βαθμοί εργαστηρίου, προόδου και εξετάσεων

1. α. Για την επιτυχή παρακολούθηση του εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μικτού μαθήματος, απαιτείται ο σπουδαστής να έχει διεξαγάγει με επιτυχία τουλάχιστον το 80% των πραγματοποιηθεισών ασκήσεων. Την τελευταία εβδομάδα του εξαμήνου δίνεται η δυνατότητα συμπληρωματικών ασκήσεων, μέχρι δύο (2) τον αριθμό, για όσους σπουδαστές έχουν αποτύχει ή απουσιάσει. Η μορφή και ο τρόπος της συμπληρωματικής αξιολόγησης καθορίζεται με απόφαση της Ομάδας Μαθημάτων.

   β. Ο βαθμός του εργαστηρίου ή του εργαστηριακού ή πρακτικού μέρους μικτού μαθήματος είναι ανάλογα με τη φύση του εργαστηρίου και μετά από απόφαση της Ομάδας Μαθημάτων, ο μέσος όρος όλων των επιμέρους βαθμών των ασκήσεων που ο σπουδαστής έχει διεξαγάγει με επιτυχία στα ποσοστά του προηγούμενου εδαφίου. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων ή τουλάχιστον τρεις φορές το εξάμηνο.

   γ. Σε πέντε (5) ημέρες από το τέλος του εξαμήνου ο διδάσκων καταθέτει στο Τμήμα τη βαθμολογία του εργαστηρίου ή των πρακτικών ασκήσεων, που καταχωρείται στο πρωτόκολλο και αρχειοθετείται.

2. α. Η πρόοδος θα είναι προαιρετική από πλευράς σπουδαστή, προσμετρούμενη εφόσον είναι προαγώγιμου βαθμού και με συμμετοχή στην τελική βαθμολογία κατά 40%.

   β. Η μορφή διεξαγωγής προόδου θα καθορίζεται από το διδάσκοντα Καθηγητή του μαθήματος και θα μπορεί να είναι γραπτή εξέταση ή μία ή περισσότερες εργασίες, ατομικές ή ομαδικές.

   γ. Σε περίπτωση γραπτής εξέτασης της προόδου, ο χρόνος διεξαγωγής της θα είναι μεταξύ της $7^{ης}$ και $10^{ης}$ διδακτικής εβδομάδας και θα αναφέρεται στο 50% περίπου της προβλεπόμενης για το διδακτικό εξάμηνο ύλης.

   δ. Σε περίπτωση ατομικής ή ομαδικής εργασίας, η ολοκλήρωσή της θα γίνεται μία εβδομάδα το αργότερο πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου.

ε. Σε περίπτωση αυτοτελούς εργαστηριακού μαθήματος ή εργαστηριακού μέρους μικτού μαθήματος, ο βαθμός εργαστηρίου θα εξάγεται κατά 70% έως 100% από παραδοτέα έργα και κατά το υπόλοιπο ποσοστό από δύο τουλάχιστον γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

στ. Ειδικά για τα εργαστηριακά μαθήματα, θα πρέπει να υπάρχει επιτυχής παρακολούθηση στο 80% τουλάχιστον των πραγματοποιηθεισών εργαστηριακών μαθημάτων.

3. Με το τέλος της τελευταίας εβδομάδας διεξαγωγής μαθημάτων του εξαμήνου, ο διδάσκων καταθέτει στο Τμήμα κατάσταση των σπουδαστών με τον αντίστοιχο βαθμό της ενδιάμεσης αξιολόγησης για τον καθένα σε κάθε μάθημα που του έχει ανατεθεί. Με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος ανακοινώνεται έγκαιρα και πάντως πριν από τις τελικές εξετάσεις, ο πίνακας με τους βαθμούς που συγκέντρωσαν σε κάθε μάθημα οι σπουδαστές.
4. α. Ο τελικός βαθμός θεωρητικού μαθήματος ή θεωρητικού μέρους μικτού μαθήματος, είναι το άθροισμα των βαθμών που συγκεντρώνει ο σπουδαστής από την επίδοσή του στην ενδιάμεση αξιολόγηση και στην τελική εξέταση, πολλαπλασιασμένων με τους συντελεστές του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, για αυτούς που επέλεξαν ενδιάμεση αξιολόγηση

   β. Σπουδαστής θεωρείται επιτυχών στα μαθήματα εκείνα που συγκέντρωσε βαθμό τουλάχιστον πέντε (5).
5. Ο βαθμός αυτών που προέρχονται από κατάταξη εξάγεται ως εξής: Το Τμήμα υποδοχής, με απόφαση του Συμβουλίου του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, απαλλάσσει τους κατατασσόμενους από μαθήματα ή ασκήσεις που έχουν εξετασθεί με επιτυχία στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσης, μη καταγράφοντας τους βαθμούς των μαθημάτων αυτών. Στη συνέχεια καθορίζονται τα μαθήματα και οι ασκήσεις προηγούμενων εξαμήνων στα οποία οι κατατασσόμενοι οφείλουν να εξετασθούν, εφόσον δεν διδάχθηκαν ή δεν ασκήθηκαν πλήρως ή επαρκώς σ' αυτά στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσης, ανεξάρτητα από το εξάμηνο που έγινε η κατάταξη.
6. Σπουδαστής που δεν παρακολούθησε με επιτυχία υποχρεωτικό μάθημα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου αυτού, πρέπει να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο. Αν απέτυχε σε κατεπιλογήν υποχρεωτικό μάθημα ενός συνόλου μαθημάτων, τα οποία χαρακτηρίζουν κατεύθυνση, τότε πρέπει να το επαναλάβει το επόμενο εξάμηνο ή να αλλάξει το μάθημα ή την κατεύθυνση, ενώ εάν απέτυχε σε προαιρετικό μάθημα, μπορεί να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο. Για κάθε μάθημα που δηλώνει ο σπουδαστής, μπορεί να συμμετάσχει στις δύο (2) εξεταστικές περιόδους που ακολουθούν το εξάμηνο.
7. α. Ο τελικός βαθμός προκύπτει από το συνυπολογισμό των βαθμών του θεωρητικού και εργαστηριακού / πρακτικού μέρους του μικτού μαθήματος, με συντελεστές που κυμαίνονται μεταξύ 0.40 και 0.60 και έχουν άθροισμα ένα (1). Η κατανομή αυτή καθορίζεται από την Ομάδα Μαθημάτων με βάση τις ώρες και τις συνθήκες διδασκαλίας ως και τη φύση κάθε μέρους του μαθήματος.

   β. Η παρακολούθηση σε ένα μάθημα θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο βαθμός στο θεωρητικό και στο εργαστηριακό / πρακτικό μέρος του μαθήματος αυτού έχει την ένδειξη τουλάχιστον πέντε (5).

   γ. Ο τελικός βαθμός αμιγώς εργαστηριακού / πρακτικού ή αμιγώς θεωρητικού μαθήματος είναι ο βαθμός που καθορίζεται στις παρ. 1, 4 και 6 του άρθρου αυτού

αντίστοιχα. Για όσους από τους σπουδαστές δεν επέλεξαν ενδιάμεση αξιολόγηση, τότε ο βαθμός της τελικής εξέτασης είναι ο τελικός βαθμός.
δ. Σε περίπτωση επιτυχούς παρακολούθησης ενός μόνο μέρους μικτού μαθήματος, ο βαθμός του μέρους αυτού κατοχυρώνεται και το μάθημα επαναλαμβάνεται μόνο ως προς το άλλο μέρος.

6.4. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

Άρθρο 12. Εξεταστικές περίοδοι εξαμήνου, πρόγραμμα εξετάσεων

1. Μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου ακολουθούν δύο (2) εξεταστικές περίοδοι, δύο (2) εβδομάδων η κάθε μία, κατά τη διάρκεια των οποίων οι σπουδαστές εξετάζονται γραπτώς ή προφορικώς.
2. Οι εξετάσεις περιόδου σε θεωρητικά μαθήματα ή στο θεωρητικό μέρος μικτών μαθημάτων είναι για όλους τους σπουδαστές που τα έχουν δηλώσει υποχρεωτικές και διεξάγονται με βάση το πρόγραμμα, που συντάσσεται από το Συμβούλιο του Τμήματος και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Το πρόγραμμα εξετάσεων περιλαμβάνει
   - το εξεταζόμενο μάθημα με τον κωδικό του αριθμό
   - τον εισηγητή των θεμάτων
   - την ημερομηνία, την ώρα και την αίθουσα εξετάσεων
   - ένδειξη αν το μάθημα εξετάζεται γραπτά ή προφορικά
   - τα ονοματεπώνυμα των εποπτών και επιτηρητών.
3. Σε περίπτωση που για λόγους μη υπαιτιότητας των σπουδαστών δεν πραγματοποιηθούν οι τελικές εξετάσεις της μιας ή και των δύο εξεταστικών περιόδων σε μάθημα ή μαθήματα του οικείου διδακτικού εξαμήνου, αυτές διενεργούνται στο αμέσως επόμενο διδακτικό εξάμηνο και μετά τη λήξη των εβδομάδων διδασκαλίας του εξαμήνου αυτού. Στην περίπτωση αυτή κατοχυρώνεται ο βαθμός ενδιάμεσης αξιολόγησης. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις μαθημάτων που διεξάγονται, σύμφωνα με τα προηγούμενα, στο αμέσως επόμενο διδακτικό εξάμηνο, δεν απαιτείται δήλωση του μαθήματος από το σπουδαστή, ούτε έχουν εφαρμογή, όσον αφορά στα μαθήματα, αυτά οι περιορισμοί της διάταξης των περιπτώσεων Ι και ΙΙ του εδαφίου β' της παραγράφου 5 του παρόντος.

Άρθρο 13. Οργάνωση των εξετάσεων περιόδου

1. Τη γενική ευθύνη εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων του Τμήματος έχει ο Προϊστάμενος του Τμήματος, ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό εποπτών, την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων και γενικότερα για το αδιάβλητο των εξετάσεων.
2. Ως επιτηρητές των εξετάσεων ορίζονται από το Συμβούλιο του Τμήματος τακτικά μέλη του Ε.Π. και εργαστηριακοί και επιστημονικοί συνεργάτες του Ε.Π. στα πλαίσια των ωρών απασχόλησής τους κατά βαθμίδα και με συνεκτίμηση του χρόνου που απαιτείται για την ετοιμασία των εισηγήσεων και για τις διορθώσεις των γραπτών δοκιμίων. Σε περίπτωση

έλλειψης του προαναφερόμενου προσωπικού, ως επιτηρητές ορίζονται και άλλες κατηγορίες προσωπικού με πράξη του Προϊσταμένου του Τμήματος.

3. Τα θέματα των εξετάσεων εισηγείται αυτός ή αυτοί που δίδαξαν το μάθημα κατά το εξάμηνο που έληξε και σε περίπτωση απουσίας τους ή κωλύματος τα θέματα θέτει και εισηγείται άλλος εκπαιδευτικός από την ίδια Ομάδα Μαθημάτων, που ορίζεται με πράξη του Προϊσταμένου του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Ομάδας Μαθημάτων.
4. Οι εξετάσεις κάθε μαθήματος διεξάγονται με την ευθύνη του διδάσκοντα το μάθημα.

Άρθρο 14. Διαδικασία διεξαγωγής εξετάσεων

1. Για την ανάπτυξη των θεμάτων χορηγούνται στους εξεταζόμενους σπουδαστές ειδικά σφραγισμένες κόλλες αναφοράς ή τυπωμένα ερωτηματολόγια με ευθύνη των επιτηρητών της αίθουσας.
2. Στην αρχή της εξέτασης γίνεται από τους επιτηρητές έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας των εξεταζομένων.
3. Σπουδαστής που καταλαμβάνεται να αντιγράφει από βιβλία ή σημειώσεις ή από γραπτό σπουδαστή ή συνεννοείται με άλλον ή άλλους σπουδαστές ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του από τον επιτηρητή που έκανε τη διαπίστωση αυτή.
4. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη διεξαγωγή των εξετάσεων του μαθήματος, ο εκπαιδευτικός καταθέτει στο Τμήμα τη βαθμολογία των εξετάσεων περιόδου καθώς και τον τελικό βαθμό του μαθήματος. Μετά από σχετικό έλεγχο, το Τμήμα προβαίνει στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και στην αρχειοθέτηση των βαθμολογιών.
5. Τα γραπτά δοκίμια φυλάσσονται με ευθύνη του εξεταστή για ένα εξάμηνο, μετά την παρέλευση του οποίου διατίθενται για πολτοποίηση με απόφαση του Συμβουλίου της Σχολής. Κατά το διάστημα αυτό ο σπουδαστής μπορεί να ζητήσει από τον εξεταστή να συμβουλευθεί το γραπτό του.

Άρθρο 15. Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας

1. Κάθε σπουδαστής είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει πτυχιακή εργασία με θέμα που πρέπει να έχει άμεση σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και τα πραγματικά θέματα παραγωγής και υπηρεσιών. Τα τακτικά μέλη του ΕΠ και οι επιστημονικοί συνεργάτες που διδάσκουν στο Τμήμα προτείνουν θέματα πτυχιακής εργασίας, που ανακοινώνονται έγκαιρα στους σπουδαστές. Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιούνται, εφόσον είναι απαραίτητο, οι χώροι και ο εξοπλισμός καθώς επίσης τυχόν αναγκαία οικονομικά μέσα του Τ.Ε.Ι.. Πτυχιακή εργασία μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσης εκτός Τ.Ε.Ι. σε οργανισμούς, ιδρύματα, υπηρεσίες κλπ., ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Τις προϋποθέσεις ανάθεσης πτυχιακών εργασιών και κάθε σχετικό θέμα καθορίζει με απόφασή της η Ομάδα Μαθημάτων.
2. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών (3) σπουδαστών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας σε κάθε σπουδαστή.
3. Κάθε τακτικό μέλος του Ε.Π. του Τμήματος, στο πλαίσιο απασχόλησής του, υποχρεούται να αναλάβει την επίβλεψη αριθμού πτυχιακών εργασιών, που δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις (3) ανά εξάμηνο. Επιστημονικοί συνεργάτες του Τμήματος αναλαμβάνουν επίσης της επίβλεψη πτυχιακών εργασιών, μετά την κάλυψη δύο (2) εργασιών ανά εξάμηνο, που υποχρεούται να αναλαμβάνει το Ε.Π.

4. Από την Ομάδα Μαθημάτων ορίζεται για κάθε θέμα πτυχιακής εργασίας ένα τακτικό μέλος του Ε.Π. ή επιστημονικός συνεργάτης, που επιβλέπει την πρόοδο στην επεξεργασία του θέματος, καθοδηγεί τους σπουδαστές στην αναζήτηση της καλύτερης λύσης, φροντίζει για την παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων σε χώρους και σε εξοπλισμό και εποπτεύει τα μέλη του ΕΤΠ, όπου η συμβολή τους κρίνεται αναγκαία. Επίσης εισηγείται στον Προϊστάμενο του Τμήματος τη διάθεση των απαραίτητων χρηματικών ποσών για αναλώσιμα υλικά κλπ. Για πτυχιακές εργασίες που πραγματοποιούνται σε χώρους εκτός Τ.Ε.Ι., ο επιβλέπων εκπαιδευτικός περιορίζεται στο επιστημονικό τεχνικό μέρος της εργασίας. Επίβλεψη πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί σε μέλη ΕΠ ή επιστημονικούς συνεργάτες άλλου Τμήματος ή Γενικού Τμήματος, μετά από κοινή απόφαση των Συμβουλίων των δύο Τμημάτων.
5. Η επεξεργασία της πτυχιακής εργασίας μπορεί να επεκταθεί και πέρα από τη λήξη του τελευταίου έτους σπουδών, ανάλογα με την έκταση και τις απαιτήσεις του θέματος. Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Για να ανατεθεί σε σπουδαστή πτυχιακή εργασία, πρέπει αυτός να βρίσκεται στο τελευταίο έτος σπουδών.
6. Μετά την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας και ύστερα από έγκριση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, αυτή υποβάλλεται στο Τμήμα και πρωτοκολλείται. Το Συμβούλιο του Τμήματος ορίζει ημερομηνία μέσα στο χρόνο μαθημάτων, κατά την οποία γίνεται παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας ή αριθμού πτυχιακών εργασιών ενώπιον τριμελούς επιτροπής από μέλη του ΕΠ του Τμήματος και επιστημονικούς συνεργάτες συναφούς ειδικότητας, εκ των οποίων ο ένας είναι ο εισηγητής. Την παρουσίαση αυτή μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα μέλη του ΕΠ και οι σπουδαστές του Τμήματος ή της Σχολής.
7. Σε περίπτωση έλλειψης μελών του ΕΠ συναφούς ειδικότητας στο ίδιο Τμήμα, η επιτροπή συμπληρώνεται από μέλη άλλου Τμήματος ή Γενικού Τμήματος, που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο. Τα μέλη της επιτροπής παρακολουθούν την παρουσίαση της εργασίας και υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες στην επεξεργασία του θέματος σπουδαστές. Τα μέλη της επιτροπής εξέτασης της πτυχιακής εργασίας αποφασίζουν, κατά πλειοψηφία, ύστερα από πρόταση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, για το βαθμό που θα δοθεί στην πτυχιακή εργασία ή σε καθένα από τους συμμετέχοντες στην ομάδα επεξεργασίας ξεχωριστά. Σε περίπτωση που η πτυχιακή εργασία δίνεται σε περισσότερους από ένα σπουδαστές, τότε η βαθμολογία τίθεται χωριστά για κάθε ένα σπουδαστή.
8. Σε περίπτωση που μια πτυχιακή εργασία κριθεί ελλιπής, αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και παρουσίασης, όπως ορίζεται στις παραγράφους 6 και 7 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 16. Βαθμός πτυχίου. Ανακήρυξη πτυχιούχων

1. Ο βαθμός πτυχίου εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων και προκύπτει από τον τύπο

$$B = \frac{\delta_1 \beta_1 + \delta_2 \beta_2 + \ldots\ldots + \delta_v \beta_v}{\delta_1 + \delta_2 + \ldots\ldots + \delta_v},$$

όπου $\beta_1, \beta_2, \ldots, \beta_v$ είναι οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που παρακολούθησε ο σπουδαστής και $\delta_1, \delta_2, \ldots, \delta_v$ οι αντίστοιχες διδακτικές μονάδες, που αντιστοιχούν

στις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας κάθε μαθήματος. Στα μαθήματα περιλαμβάνεται και η πτυχιακή εργασία, που χαρακτηρίζεται από 10 μέχρι 15 διδακτικές μονάδες, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

2. Τελειόφοιτος του Τ.Ε.Ι. ανακηρύσσεται πτυχιούχος αφότου συμπληρώθηκαν όλες οι απαιτούμενες, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 27 του νόμου 1404/83, προϋποθέσεις και ειδικότερα από τη χρονολογία που κατατέθηκε και πρωτοκολλήθηκε στο Τμήμα ή στη Σχολή και η τελευταία προϋπόθεση.

6.5. ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ, ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

Άρθρο 17. Τίτλοι σπουδών

1. Στους σπουδαστές των Τ.Ε.Ι. χορηγούνται τα ακόλουθα πιστοποιητικά και τίτλοι σπουδών:
   α. Βεβαίωση σπουδαστικής κατάστασης
   β. Αντίγραφο βαθμολογίας του σπουδαστή
   γ. Πιστοποιητικό για χρήση Στρατολογίας
   δ. Πιστοποιητικό αποφοίτησης και
   ε. Πτυχίο
2. Το πιστοποιητικό αποφοίτησης επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου.
3. Ο τύπος του πτυχίου καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 27 του Ν. 1404/83.
4. Ο χαρακτηρισμός βαθμού του πτυχίου των αποφοίτων του Τ.Ε.Ι. καθορίζεται ως εξής:
   α. από 5 - 6.9 "καλώς"
   β. από 7 - 8.4 "λίαν καλώς"
   γ. από 8.5 - 10 "άριστα".
   Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκάτου της ακεραίας μονάδας.

Άρθρο 18. Σπουδαστική ταυτότητα, εισιτήριο

Στους σπουδαστές των Τ.Ε.Ι. χορηγούνται η σπουδαστική ταυτότητα και το δελτίο ειδικού εισιτηρίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 19. Τηρούμενα βιβλία στο Τμήμα και τη Σχολή

1. Για την παρακολούθηση της σπουδαστικής κατάστασης του Τμήματος τηρούνται τα ακόλουθα βιβλία και πρακτικά :
   α. Μητρώο σπουδαστών
   β. Μητρώο πτυχιούχων
   γ. Βιβλίο Πρακτικών Συμβουλίου του Τμήματος
   δ. Βιβλίο Πρακτικών Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος
2. α. Ο τύπος και το περιεχόμενο του Μητρώου σπουδαστών καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι..
   β. Το βιβλίο των Πρακτικών του Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος αποτελείται από τα επί μέρους δακτυλογραφημένα έντυπα ή πρακτικά, τα οποία στο τέλος κάθε χρόνου βιβλιοδετούνται και αρχειοθετούνται χρονολογικά.
3. Σε επίπεδο Σχολής τηρείται μόνο βιβλίο Πρακτικών του Συμβουλίου, σύμφωνα με την περίπτωση β' της προηγουμένης παραγράφου.

4. Ανάλογα με τις τεχνικές του δυνατότητες, το Τ.Ε.Ι. μπορεί να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή για την τήρηση της σπουδαστικής κατάστασης και να χορηγεί επίσημα επικυρωμένα αντίγραφα αυτής στον ενδιαφερόμενο σπουδαστή.

Άρθρο 20. Φιλοξενούμενοι σπουδαστές

Οι σπουδαστές, οι διακινούμενοι μεταξύ των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων της αλλοδαπής και του Τ.Ε.Ι. στα πλαίσια προγραμμάτων συνεργασίας, εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι σπουδαστές. Οι φιλοξενούμενοι σπουδαστές έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν και οι σπουδαστές του ιδρύματος, για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας. Στους σπουδαστές που ολοκληρώνουν την παρακολούθηση μαθημάτων (εργαστηριακών ή θεωρητικών) και έλαβαν μέρος επιτυχώς σε εξετάσεις χορηγείται πιστοποιητικό σπουδών με τον τίτλο του μαθήματος, το βαθμό και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες.

Άρθρο 21. Εκπόνηση προγράμματος σε ιδρύματα της αλλοδαπής

Προκειμένου περί σπουδαστών ενός Τμήματος του Τ.Ε.Ι., που εκπονούν ένα μέρος του προγράμματος σπουδών σε ιδρύματα της αλλοδαπής στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεργασίας, ακολουθούνται οι διαδικασίες σύμφωνα με τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ του Τ.Ε.Ι. και του Τμήματος υποδοχής των ιδρυμάτων που υπάρχει η συνεργασία.

Άρθρο 22. Διάφορες εξεταστικές περίοδοι

Για τη διευκόλυνση της κινητικότητας των σπουδαστών μέσω Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στο εξωτερικό, το Συμβούλιο του Τμήματος δύναται να ορίσει διαφορετικές εξεταστικές περιόδους.

Άρθρο 23. Γενική διάταξη

Θέματα και λεπτομέρειες, που δεν καθορίζονται από τον παρόντα Κανονισμό, καθορίζονται από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. με σχετικές εγκυκλίους.

6.6. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

7. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

7.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

- **ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ**

1. ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι
2. ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ
3. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι
4. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ
5. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ
6. ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ
7. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ
8. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ
9. ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ
10. ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ

- **ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ**

1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ (επιλογής)
2. ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ (επιλογής)
3. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ(επιλογής)
4. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
5. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ(επιλογής)
6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ(επιλογής)
7. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ
8. ΕΝΔΟΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ(επιλογής)
9. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΕΘ(επιλογής)
10. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
11. ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ)
12. ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ(επιλογής)
13. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ(επιλογής)
14. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ(επιλογής)
15. ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ(επιλογής)

- **<u>ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ</u>**

1. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ
4. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ
7. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
8. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
9. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ
10. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
11. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι
12. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι
13. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ
14. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ
15. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ
16. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

- **<u>Δ.Ο.Ν.Α</u>**

1. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΥΓΕΙΑΣ(επιλογής)
2. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
3. ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ(επιλογής)
4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΥΓΕΙΑΣ(επιλογής)
5. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
7. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ(επιλογής)
8. ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ(επιλογής)
9. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **<u>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ</u>**

1. Ιστορία Νοσηλευτικής*
2. Εξελικτική Ψυχολογία
3. Κοινωνιολογία της Υγείας
4. Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας*

5. Νοσηλευτικές Θεωρίες*
6. Ενδονοσοκομειακές Λοιμώξεις
7. Διαγνωστική Νοσηλευτική Προσέγγιση*
8. Νοσηλευτική ΜΕΘ
9. Οικονομία της Υγείας
10. Συμβουλευτική Νοσηλευτική*
11. Καρδιολογική Νοσηλευτική
12. Ογκολογική Νοσηλευτική
13. Ανακουφιστική Φροντίδα*
14. Διαπολιτισμική Νοσηλευτική*
15. Νοσηλευτική Αποκατάσταση
16. Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας
*** Κοινό μάθημα για όλα τα Τμήματα Νοσηλευτικής**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

❖ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Α1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Εισαγωγή στην επιστήμη της Νοσηλευτικής. Φιλοσοφία της νοσηλευτικής και νοσηλευτικής εκπαίδευσης. Που σπουδάζεται η Νοσηλευτική. Προοπτικές εξέλιξης και τομείς εργασίας των Νοσηλευτών. Εισαγωγή στις έννοιες της υγείας, αντιμετώπισης και προσαρμογής. Μηχανισμοί άμυνας του ατόμου. Παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία. Επίπεδα πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης. Ολιστική θεώρηση της υγείας. Θεωρία Συστημάτων. Εισαγωγή στην έννοια της επικοινωνίας. Μοντέλα – Μορφές Επικοινωνίας. Εμπόδια αποτελεσματικής επικοινωνίας και δεξιότητες που την διευκολύνουν.

Οι ανάγκες του ανθρώπου και η Ιεραρχική κλίμακα των αναγκών κατά MASLOW. Νοσηλευτικές δεξιότητες: Παρατήρηση –συνέντευξη –φυσική εξέταση λήψη και ακριβής καταμέτρηση ζωτικών σημείων. Εισαγωγή στην Νοσηλευτική διεργασία Σκοποί και Στάδια. Νοσηλευτική αξιολόγηση αναγκών και προβλημάτων του ανθρώπου. Μέθοδοι συλλογής πληροφοριών. Νοσηλευτικό ιστορικό –νοσηλευτική διάγνωση. Νοσηλευτικές θεωρίες: Περιγραφή – δυναμικά στοιχεία και Περιορισμοί των Νοσηλευτικών θεωριών της Henderson, Orem, Neuman, Rogers και Roy.

Α2. ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι

Γενικό μέρος. Κύτταρα, ιστοί, όργανα, συστήματα. Οστεολογία, συνδεσμολογία, αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, ουροποιητικό και γεννητικό σύστημα.

Α3. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

Οργάνωση ανθρωπίνου σώματος, χημική σύσταση κυττάρου, φυσιολογικές ιδιότητες κυττάρου, μηχανική και λειτουργίες της κυτταρικής μεμβράνης, υγρά του σώματος, αίμα, συστήματα άμυνας του οργανισμού, φυσιολογία του αναπνευστικού, κυκλοφορικού, ουροποιητικού συστήματος. Οξεοβασική ισορροπία.

Α4. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

1)Εισαγωγικά: Η επιστήμη της ψυχολογίας, οι κλάδοι της ψυχολογίας, οι μέθοδοι της ψυχολογίας, οι συναφείς με αυτήν ειδικότητες, η διεπιστημονική ομάδα.
2) Λειτουργίες Συμπεριφοράς. Αντίληψη, μάθηση, μνήμη, νοημοσύνη, κίνητρα, συναισθήματα.

3) Οι Ατομικές διαφορές και οι παράγοντες που τις καθορίζουν. Περιβάλλον, κληρονομικότητα.
4)Ψυχολογικές θεωρίες. Ψυχαναλυτική θεωρία, ψυχαναλυτική μέθοδος θεραπείας. Θεωρία της συμπεριφοράς, θεραπεία της συμπεριφοράς. Θεωρία της κοινωνικής μάθησης. Ανθρωπιστικές θεωρίες. Θεραπεία επικεντρωμένη στον πελάτη.

Α5. ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Γενική Βιολογία: Βασικά χαρακτηριστικά και οργάνωση των έμβιων όντων. Η οργάνωση της ζωής. Η ενέργεια στα ζώντα συστήματα. Αρχές γενετικής. Εξέλιξη. Ταξινόμηση των έμβιων όντων. Η σχέση μεταξύ ζώων και φυτών. Η δομική και λειτουργική προσαρμογή τους. Μελέτη οικοσυστημάτων.

Α6. ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

Γενικές γνώσεις Μικροβιολογίας. Ταξινόμηση και περιγραφή των ευκαρυωτικών και προκαρυωτικών κυττάρων. Ταξινόμηση και γενική περιγραφή των παθογόνων μικροβίων, των Πρωτοζώων των Μυκήτων και των Ιών. Επίδραση των φυσικών, μηχανικών και χημικών παραγόντων στα μικρόβια. Αντιμικροβιακές ουσίες και τρόπος δράσης τους. Αποστείρωση, καλλιέργειες , θρεπτικά υλικά. Μικροσκόπιο. Σχέση των μικροβίων με τον ανθρώπινο οργανισμό, τρόποι μετάδοσης και πηγές μικροβίων.

Α7. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

1) Κοινωνιολογική προσέγγιση της υγείας – ασθένειας, κοινωνιολογικές παράμετροι υγείας (ύστερα από τη γενική εισαγωγή στην κοινωνιολογία, περιορισμένου χαρακτήρα). Σχέση νοσηλευτικής – κοινωνιολογίας και ο ρόλος της δεύτερης στο έργο της νοσηλευτικής.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Β1. ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ

Μυϊκό σύστημα. Νευρικό σύστημα. Αισθητήρια όργανα. Ενδοκρινείς αδένες. Δικτυοενδοθηλιακό σύστημα.

Β2. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Φυσιολογία νευρικών και μυϊκών κυττάρων. Το Νευρικό σύστημα, μυϊκό σύστημα, ενδοκρινικό σύστημα και ορμόνες. Πεπτικό σύστημα, θρέψη και μεταβολισμός – θερμορρύθμιση γεννητικό σύστημα.

Β3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Εισαγωγή στην αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας. Γενικές έννοιες. Προετοιμασία του σπουδαστή στην παροχή βασικής νοσηλευτικής φροντίδας (Ν.Φ.) σε ιδρύματα δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας (ΔΦΥ). Νοσοκομείο – Ασθενής – Ομάδα Υγείας. Εφαρμογή ασφαλών προληπτικών, θεραπευτικών, ανακουφιστικών και υποστηρικτικών νοσηλευτικών μέτρων παροχής βασικής και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας στο άτομο μέχρι του τελικού σταδίου του. Αξιολόγηση και βασική νοσηλευτική φροντίδα χειρουργικού αρρώστου. Εφαρμογή προστατευτικών μηχανισμών του σώματος του Νοσηλευτή κατά την άσκηση της νοσηλευτικής.

Το εργαστηριακό μέρος αφορά την επίδειξη συγκεκριμένων τεχνικών και δεξιοτήτων που αφορούν θέματα του θεωρητικού μέρους καθώς και την άσκηση ώστε να τις εφαρμόζουν στο εργαστήριο και στην κλινική εκπαίδευση.

Β4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

1) Γενικά στοιχεία για τις Μορφές Υγειονομικών συστημάτων.
2) Εθνικό Σύστημα Υγείας και μονάδες περίθαλψης. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Ο ρόλος του Νοσηλευτή στην Κοινότητα. Εφαρμογή της Νοσηλευτικής διεργασίας και θεωρητικών μοντέλων στην κοινότητα. Πρόληψη και προαγωγή υγείας. Ευαισθητοποίηση σε θέματα αγωγής υγείας σε άτομα και ομάδες πληθυσμού. Λειτουργία της οικογένειας. Αξιολόγηση υγιούς ατόμου εξελικτικά. Παρεμβάσεις για τη διατήρηση της υγείας του ατόμου και της οικογένειας. Το εργαστήριο (κλινικό μέρος) περιλαμβάνει άσκηση των

σπουδαστών με επίβλεψη εκπαιδευτικού σε βρεφονηπιακούς σταθμούς, σε υπηρεσίες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας.

Β5. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Η διδασκαλία του μαθήματος της Βιοστατιστικής αποβλέπει στην παρουσίαση και χρήση των βασικών μεθόδων της Περιγραφικής και Επαγωγικής Στατιστικής όπως αυτή εφαρμόζεται στο χώρο των Ιατρικών Επιστημών, ειδικότερα : Εισαγωγικές έννοιες, Περίγραμμα βιομετρικής έρευνας. Συλλογή βιομετρικού υλικού
(απογραφές–συνεχείς εγγραφές, ειδικές έρευνες, δειγματοληψίες). Επεξεργασία των στοιχείων. Παρουσίαση του υλικού (Πίνακες – Διαγράμματα). Περιγραφική στατιστική (μελέτη των κατανομών συχνοτήτων). Μεθοδολογία στατιστικής μελέτης ποσοτικών χαρακτηριστικών. Μελέτη στατιστικής μελέτης ποιοτικών χαρακτηριστικών. Συσχέτιση και εξάρτηση. Μη παραμετρικές μέθοδοι. Στοιχεία λογισμού των πιθανοτήτων. Μεθοδολογία πειραματισμού και βιοαναλύσεων.

Β6. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Εισαγωγικές έννοιες και ορισμοί. Μηχανισμοί ενέργειας των φαρμάκων στον Οργανισμό. Φαρμακοκινητική. Οδοί χορήγησης φαρμάκων. Ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων. Ανάπτυξη νέων φαρμάκων. Παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των φαρμάκων. Αλληλεπιδράσεις φαρμάκων.

Φάρμακα που επιδρούν στο Αυτόνομο Νευρικό σύστημα. Φάρμακα που επιδρούν στο κεντρικό νευρικό σύστημα. Φάρμακα που επιδρούν στο Καρδιαγγειακό σύστημα. Φάρμακα που επιδρούν σε άλλα Οργανικά συστήματα. Χημειοθεραπευτικά φάρμακα. Αντιφλεγμονώδη φάρμακα και τοπικές ορμόνες.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Γ1. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

Ενδοκρινείς αδένες. Βασικές γνώσεις που αφορούν την ανατομία, τη Φυσιολογία και παθολογία των ενδοκρινών αδένων. Εκτίμηση αρρώστου με ενδοκρινολογικά προβλήματα. Σχεδιασμό Προγράμματος νοσηλευτικής φροντίδας. Νοσηλευτικές παρεμβάσεις και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτών. Αναπνευστικό, πεπτικό σύστημα, μεταβολικά νοσήματα. Βασικές θεωρητικές γνώσεις ανατομίας, φυσιολογίας, και παθολογίας των νοσημάτων που αφορούν τη χειρουργική νοσηλευτική αντίστοιχα (για αναπνευστικό και πεπτικό). Εκτίμηση αρρώστου, σχεδιασμός φροντίδας, νοσηλευτικές παρεμβάσεις και αξιολόγηση αποτελεσμάτων της παρεχόμενης φροντίδας. Υδατοηλεκτρολυτικές διαταραχές. Εγκαυματική νόσος: εκτίμηση, σχεδιασμός νοσηλευτικής φροντίδας, νοσηλευτικές παρεμβάσεις και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Γνώσεις που αφορούν την παθολογία των διαταραχών και τις νεότερες απόψεις και θεωρίες. Εκτίμηση του αρρώστου, σχεδιασμός φροντίδας, νοσηλευτικές παρεμβάσεις και αξιολόγηση της παρεχόμενης φροντίδας. Φυσικό περιβάλλον χειρουργείου: βασικός εξοπλισμός. Ειδικό υγειονομικό υλικό. Αποστείρωση: με φυσικά, χημικά μέσα και ακτινοβολία. Απολύμανση, αντισηψία. Οργάνωση και λειτουργία χειρουργείου: προσωπικό και καθήκοντα προσωπικού, κανονισμοί και ευθύνες στο χειρουργείο. Αναισθησία: Είδη αναισθησίας, ανάνηψη, κατηγορίες επεμβάσεων. Πηγές λοίμωξης στο χειρουργείο. Αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών και μαζικών ατυχημάτων. Κίνδυνοι και ατυχήματα στο χειρουργείο. Το εργαστηριακό μέρος αφορά την επίδειξη συγκεκριμένων τεχνικών και δεξιοτήτων σε χειρουργικά προβλήματα τα οποία αναφέραμε στο θεωρητικό μέρος, καθώς και την άσκηση και αξιολόγηση των φοιτητών ώστε να είναι ικανοί να τις εφαρμόζουν τόσο μέσα στο εργαστήριο όσο και στην κλινική εκπαίδευση.

Γ2.ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

Αιμοποιητικός ιστός. Βασικές θεωρητικές γνώσεις που αφορούν την ανατομία, τη φυσιολογία και παθολογία των εμόρφων στοιχείων του αίματος (ερυθρά, λευκά, αιμοπετάλια) και του πλάσματος. Εκτίμηση αρρώστου με αιματολογικά προβλήματα. Σχεδιασμό προγράμματος νοσηλευτικής φροντίδας. Νοσηλευτικές

παρεμβάσεις και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτών. Αναπνευστικό, πεπτικό σύστημα, μεταβολικά νοσήματα. Βασικές θεωρητικές γνώσεις ανατομίας, φυσιολογίας και παθολογίας των νοσημάτων που αφορούν την παθολογική νοσηλευτική αντίστοιχα (για αναπνευστικό και πεπτικό). Εκτίμηση αρρώστου, σχεδιασμός φροντίδας, νοσηλευτικές παρεμβάσεις και αξιολόγηση αποτελεσμάτων της παρεχόμενης φροντίδας. Αυτοάνοσα νοσήματα, αλλεργικά σύνδρομα, λοιμώδη νοσήματα. Γνώσεις που αφορούν την παθολογία και τις νεότερες απόψεις και θεωρίες. Εκτίμηση του αρρώστου, σχεδιασμός φροντίδας, νοσηλευτικές παρεμβάσεις και αξιολόγηση της παρεχόμενης φροντίδας.

Το εργαστηριακό μέρος αφορά την επίδειξη συγκεκριμένων τεχνικών και δεξιοτήτων στα παθολογικά προβλήματα τα οποία αναφέραμε στο θεωρητικό μέρος , καθώς και την άσκηση και αξιολόγηση των φοιτητών ώστε να είναι ικανοί να τις εφαρμόζουν τόσο μέσα στο εργαστήριο, όσο και στα νοσηλευτικά ιδρύματα.

Γ3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Εισαγωγή στη χειρουργική παθήσεων πεπτικού (οισοφάγου –στομάχου εντέρου ήπατος– χοληφόρων – παγκρέατος σπλήνα περιτονίτης. Ειλεός έγκαυμα– παθήσεις θώρακα – καρδιά αγγείων ουρολογικά νευροχειρουργικά Ω.Ρ.Λ.

Γ4. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι

Κλινική σημειολογία των νόσων. Γενικές αιτίες, κλινική εξέταση , βασικές μέθοδοι. Νοσήματα πεπτικού συστήματος , αναπνευστικού , αίματος και αδένων έσω έξω εκκρίσεως. Νεοπλάσματα.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Δ1. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ

Βασικές επιστημονικές γνώσεις που αφορούν την ανατομία ,φυσιολογία, χειρουργική και χειρουργική νοσηλευτική της καρδιάς και των αγγείων, του ουροποιητικού, μυοσκελετικού συστήματος και των αισθητηρίων οργάνων. Ειδικότερα το μάθημα επικεντρώνεται σε:

Στις χειρουργικές παθήσεις που αφορούν τα παραπάνω συστήματα, την εκτίμηση της κατάστασης των αρρώστων με συγκεκριμένες χειρουργικές παθήσεις, τον σχεδιασμό προγράμματος προεγχειρητικής, μετεγχειρητικής φροντίδας, τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της παρεχόμενης φροντίδας .

Το μάθημα ολοκληρώνεται με το εργαστηριακό μέρος της χειρουργικής νοσηλευτικής που αφορά τεχνικές και δεξιότητες σε χειρουργικά προβλήματα των αρρώστων με παθήσεις των παραπάνω συστημάτων καθώς και την άσκηση και εφαρμογή των σπουδαστών, τόσο στον εργαστηριακό χώρο όσο και στην κλινική άσκηση σε αντίστοιχες νοσηλευτικές μονάδες .

Δ2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ

Το μάθημα επικεντρώνεται σε:

1)Σε βασικές θεωρητικές γνώσεις που αφορούν την ανατομία, την φυσιολογία παθολογία και παθολογική Νοσ/κή της καρδιάς και των αγγείων, του ουροποιητικού, μυοσκελετικού συστήματος και των αισθητηρίων οργάνων .

2)Στις διαγνωστικές εξετάσεις και τις αντίστοιχες νοσηλευτικές παρεμβάσεις.

3)Στα προβλήματα των αρρώστων, τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων Νοσ/κών παρεμβάσεων αντίστοιχα.

4)Στην ανάπτυξη ειδικών δεξιοτεχνιών σε νοσηλευτικές παρεμβάσεις.

Δ3. ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Θρέψη και διατροφή και η σχέση τους με τη διατήρηση και προαγωγή της υγείας. Θρεπτικά συστατικά, μεταβολισμός και παραγωγή ενέργειας. Ενεργειακή αξία των θρεπτικών ουσιών. Σχεδιασμός διαιτολογίου για το υγιές άτομο. Σχεδιασμός διαιτολογίων σε συγκεκριμένες παθολογικές καταστάσεις.

Δ4. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Νοσήματα κυκλοφορικού και ουροποιητικού συστήματος, μυοσκελετικού συστήματος ,αισθητηρίων οργάνων.

Δ5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ

Εισαγωγικές έννοιες Πληροφορικής, καταγραφή λειτουργικών μονάδων Η/Υ. Οργάνωση υπολογιστικού συστήματος, χαρακτηριστικά κεντρικών μονάδων επεξεργασίας κύριας και δευτερεύουσας μνήμης περιφερειακών συσκευών. Εφαρμογές πληροφορικής στον κλάδο της υγείας, βάσεις δεδομένων ασθενών, αρχειοθέτηση φακέλων ασθενών, νοσοκομειακά πληροφοριακά συστήματα . Ανάλυση πληροφοριακών απαιτήσεων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Ε1. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Πρόληψη της νόσου και προαγωγή της υγείας του παιδιού προγεννητικά, στην νεογνική, βρεφική, παιδική και εφηβική ηλικία. Αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας τόσο σωματικής όσο και ψυχικής από την νεογνική έως την εφηβική ηλικία. Φροντίδα οικογένειας και αγωγή υγείας. Αντιμετώπιση παιδιού με ιδιαίτερες ανάγκες και των οικογενειών τους και γενικά αντιμετώπιση παιδιών με παθήσεις διαφόρων συστημάτων. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με προβλήματα του αναπνευστικού συστήματος. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με προβλήματα του καρδιαγγειακού συστήματος. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με προβλήματα του νευρικού συστήματος.
Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με προβλήματα του γαστρεντερικού συστήματος.
Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με προβλήματα του ουροποιογεννητικού συστήματος.
Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με προβλήματα του μυοσκελετικού συστήματος.
Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με προβλήματα του αιμοποιητικού και ανοσοποιητικού συστήματος. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με προβλήματα του ενδοκρινικού συστήματος. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με ψυχοκοινωνικά και άλλα προβλήματα. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού. Φροντίδα στο σπίτι.

Ε2. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ- ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Γενικές έννοιες περί Δικαίου Νοσηλευτική και επάγγελμα. Αναγνώριση Νοσηλευτικού επαγγέλματος. Επαγγελματικά δικαιώματα. Νομοθεσία που καλύπτει τη νοσηλευτική εκπαίδευση και την άσκηση του επαγγέλματος. Η θέση των νοσηλευτών στο σύστημα Υγείας και στα θεσμοθετημένα όργανα αυτού. Στοιχεία Δημοσιοϋπαλληλικής νομοθεσίας. Επαγγελματική νοσηλευτική ευθύνη. Επαγγελματική εκπροσώπηση. Φιλοσοφικές ηθικές θεωρίες στο χώρο της Νοσηλευτικής. Ηθική φιλοσοφία, ηθικά διλήμματα. Δεοντολογικοί νοσηλευτικοί κώδικες σε Διεθνές και Εθνικό επίπεδο. Ανάγκες και δικαιώματα του αρρώστου και του Νοσηλευτή. Διαδικασίες για λύσεις των ηθικών διλημμάτων. Νοσηλευτικό απόρρητο. Διλήμματα από τις σύγχρονες εξελίξεις της γενετικής, των

μεταμοσχεύσεων, ευθανασία. Διλήμματα στη Διοίκηση. Η θέση της Νοσηλευτικής στη σύγχρονη τεχνολογία.

Ε3. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

Φυσιολογικό νεογνό, βρέφος, έφηβος και μεγαλύτερο παιδί καθώς και η παθολογία όλων των επί μέρους συστημάτων του νεογνού , βρέφους και παιδιού.

Ε4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Έννοια, εξέλιξη, και φιλοσοφία της έρευνας. Στάδια έρευνας. Είδη έρευνας. Σχεδιασμός-εκτέλεση έρευνας. Μέσα και τρόποι συλλογής στοιχείων. Ανάλυση και επεξεργασία στοιχείων. Συγγραφή έρευνας. Παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας. Αξιολόγηση της έρευνας.

Ε5. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Κατανόηση της ψυχικής νόσου, αιτιοπαθολογία, συμπτωματολογία, αντιμετώπιση, αποκατάσταση ψυχικά ασθενών. Εξαρτήσεις. Κατανόηση των νευρολογικών παθήσεων, δυνατότητες θεραπείας και αποκατάσταση νευρολογικών ασθενών.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

ΣΤ1. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Θεμελιώδεις αρχές Ψυχιατρικής νευρολογικής νοσηλευτικής. Κριτήρια ψυχικής υγείας και νόσου. Πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής πρόληψη στην ψυχική υγεία. Θεραπευτικό περιβάλλον αρρώστου. Εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα σε νευρώσεις και ψυχώσεις. Εναλλακτικές θεραπείες και συμβουλευτική στη διατήρηση και προαγωγή της ψυχικής υγείας. Κοινοτική Ψυχιατρική Νοσ/κή. Σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις στην ψυχιατρική.

ΣΤ2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Έννοια, ορισμός και φύση της διδασκαλίας και της μάθησης, παράγοντες που τις επηρεάζουν, σχέση διδασκαλίας μάθησης και Νοσηλευτικής. Έννοια και ορισμός μεθόδων διδασκαλίας. Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή τους. Εξέλιξη των μεθόδων διδασκαλίας. Ορισμός, χρήση και τεχνική της διάλεξης. Ορισμός, χρήση και τεχνική της συζήτησης. Έννοια, ορισμός, φύση και τεχνική της επίδειξης. Ερωτηματική μέθοδος. Ατομικές μέθοδοι διδασκαλίας. Η τετραμερής πορεία της Διδασκαλίας και το σχέδιο του μαθήματος.

ΣΤ3. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Εισαγωγικές έννοιες επείγουσα νοσηλευτική σε τραυματικές κακώσεις, (τραύματα & κατάγματα) και εγκαύματα. Επείγοντα καρδιαγγειακά προβλήματα, επείγοντα αναπνευστικά προβλήματα, Shock, πνευμονική εμβολή. Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση. Θερμοπληξία, δείγματα. Επείγοντα κοιλιακά περιστατικά, Επείγοντα νευρολογικά περιστατικά, δηλητηριάσεις, αντιμετώπιση μαζικών καταστροφών.

ΣΤ4. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Γενικές έννοιες και αρχές διοίκησης. Αρχές νοσηλευτικής διοίκησης. Ανάπτυξη Θεωριών διοίκησης. Διεθνές θεωρητικό πλαίσιο διοίκησης νοσηλευτικών υπηρεσιών. Διοίκηση νοσηλευτικής υπηρεσίας. Προγραμματισμός στη νοσηλευτική διοίκηση–

οργάνωση νοσηλευτικών υπηρεσιών, μέθοδοι, επικοινωνία, αξιολόγηση έλεγχος στη νοσηλευτική διοίκηση. Ανάπτυξη προσωπικού, συνεχιζόμενη εκπαίδευση, συστήματα εργασίας, διδασκαλία λήψης απόφασης στη νοσηλευτική διοίκηση. Βάσεις του σχεδιασμού: αποστολή , φιλοσοφία, στόχοι και σχέδια διοίκησης. Στελέχωση και προγραμματισμός. Διαχείριση ανθρώπινων πόρων. Βασικές γνώσεις κατάρτισης προϋπολογισμού. Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων. Αποκέντρωση και συμμετοχική διαδικασία. Ηγεσία. Παρακίνηση. Επικοινωνία. Επίλυση συγκρούσεων. Διαχείριση ποιότητας. Αξιολόγηση της απόδοσης. Αμοιβή με βάση την απόδοση.

ΣΤ5.ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Παροχή θεωρητικών και κλινικών γνώσεων σχετικά με την νοσηλευτική φροντίδα ενηλίκων ασθενών με χειρουργικές παθήσεις και την φροντίδα για την αποκατάσταση της υγείας τους. Επίσης θα πρέπει να κατανοηθεί η νοσηλευτική διεργασία ως μέθοδος επίλυσης προβλημάτων και τρόπου σκέψης των νοσηλευτών. Το διδακτικό μέρος θα περιλαμβάνει την περιεγχειρητική αγωγή, προεγχειρητική αγωγή, διεγχειρητική αγωγή μετεγχειρητική αγωγή και την νοσηλευτική διάγνωση και εξατομίκευση νοσηλείας καθώς και την νοσηλευτική φροντίδα χειρουργημένων ασθενών με χειρουργικές πράξεις που αφορούν:
Τις χειρουργικές παθήσεις των ενδοκρινών αδένων, του θώρακος, της καρδιάς και των μεγάλων αγγείων, του μαστού, των οργάνων του γαστρεντερολογικού σωλήνα, του ήπατος, του παγκρέατος, του σπληνός, του ουροποιητικού συστήματος.

ΣΤ6. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ)

Το μάθημα περιλαμβάνει τη διδασκαλία προηγμένης Νοσηλευτικής και Ιατρικής ορολογίας σε συνδυασμό με συζήτηση θεμάτων υγείας, θεμάτων Νοσηλευτικού & ιατρικού περιεχομένου και αυθεντικούς διαλόγους.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Ζ1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ

Οργάνωση Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Ορισμός και σκοποί της Κοινοτικής. Τρόποι οργάνωση και λειτουργία της, στην Ευρώπη και τον κόσμο, Ελληνική πραγματικότητα. Ανάλυση του ρόλου του Κοινοτικού Νοσηλευτή στα Κέντρα Υγείας, την οικογένεια τα σχολεία, τους χώρους εργασίας. Ψυχαγωγίας και άθλησης. Καθώς επίσης τους ηλικιωμένους, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και ευπαθείς ομάδες όλων των ηλικιών. Νοσηλευτική και νοσηλεία στο σπίτι. Ρόλος του νοσηλευτή στην αγωγή και προαγωγή υγείας. Οργάνωση προγραμμάτων πρόληψης και Αγωγή Υγείας σε όλους τους τομείς και ομάδες της Κοινότητας. Ο Νοσηλευτής και το περιβάλλον. Υγειονομική ¨Έρευνα στην Κοινότητα. Ο ρόλος του Νοσηλευτή στην υγιεινή των χώρων διαβίωσης, εκπαίδευσης και εργασίας των πολιτών. Το εργαστηριακό μέρος περιλαμβάνει Άσκηση των φοιτητών με επίβλεψη εκπαιδευτικών σε Κέντρα Υγείας, σε Κοινοτικά και Δημοτικά Ιατρεία, ΚΑΠΗ, σχολεία, εργασιακούς χώρους, υπηρεσίες νοσηλείας και βοήθειας στο σπίτι και σε όλες τις Υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας της Κοινότητας.

Ζ2. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Σκοπός γεροντολογικής Νοσηλευτικής, γενικά περί θεωριών γήρατος, βιολογικές μεταβολές, αλλαγές στα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού. Αρχές γεροντολογικής Νοσηλευτικής, νοσηλευτική αξιολόγηση ηλικιωμένου, προβλήματα υγείας και νοσηλευτικής παρεμβάσεις. Ειδικές παθολογικές καταστάσεις ηλικιωμένων και νοσηλευτικές παρεμβάσεις. Ψυχοκοινωνικά προβλήματα ηλικιωμένων και νοσηλευτικές. Παρεμβάσεις.

Ζ3. ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Έννοιες και ορισμοί της Υγείας , πρόληψης, Προαγωγή Υγείας και Αγωγή Υγείας. Θεωρητικά μοντέλα και προσεγγίσεις στην Αγωγή Υγείας. Μεθοδολογία Αγωγής Υγείας. Ηθικά διλήμματα και δυσκολίες στην εφαρμογή προγραμμάτων Αγωγής Υγείας. Σχεδιασμός & εφαρμογή προγραμμάτων Αγωγής Υγείας. Προσδιορισμός αναγκών και προτεραιοτήτων, αξιολόγηση προγραμμάτων. Προσέγγιση θεμάτων για την Αγωγή Υγείας σε διάφορες πληθυσμιακές ομάδες. Ενδεικτικά αναφέρονται: εξαρτησιογόνες ουσίες, Διατροφή, Άσκηση & Υγιεινή διαβίωση, Aids, σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα, ατυχήματα, κάπνισμα, κληρονομικά νοσήματα, νεοπλάσματα, καρδιολογικά νοσήματα, οικογενειακός προγραμματισμός, περιβάλλον και Υγεία.

Ζ4. ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ

Εισαγωγικές έννοιες. Ιστορική ανασκόπηση. Σκοποί και μέθοδοι της Επιδημιολογίας. Επιδημία, ομαδική νόσηση, φάσμα της νόσου, η ομαδική νόσηση ως οικολογικό φαινόμενο. Το σύγχρονο πρίσμα της επιδημιολογικών στοιχείων (απογραφές, φυσική κίνηση πληθυσμού, στατιστικές νοσηρότητας , δήλωση νόσων, στατιστικές θνησιμότητας, στατιστικές νοσηλευτικών ιδρυμάτων, αρχεία νοσημάτων, άλλες πηγές). Η λογιστική της Επιδημιολογίας (δείκτες νοσηρότητας και θνησιμότητας). Περίγραμμα επιδημιολογικής έρευνας έλεγχος υποθέσεων. Μελέτη επιδημιολογικών χαρακτηριστικών (προσώπων, τόπου, χρόνου). Προοπτικές και αναδρομικές έρευνες. Επιδημιολογική θεώρηση των προληπτικών παρεμβάσεων. Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία.

Ζ5. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Το σεμινάριο αποτελεί μια σύνθεση γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί στα προηγούμενα εξάμηνα τόσο από τη διδασκαλία νοσηλευτικών όσο και από τη διδασκαλία άλλων μαθημάτων. Η επεξεργασία και η παρουσίαση των θεμάτων γίνεται με μια ολιστική προσέγγιση. Το παρουσιαζόμενο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας εμπεριέχει την εκτίμηση, το σχεδιασμό αλλά και την εφαρμογή του σχεδίου και την αξιολόγηση της φροντίδας. Νομικές, ηθικές αλλά και πολιτικές διαστάσεις εμπεριέχονται και ενσωματώνεται στην εργασία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Α ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΑ1.ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Ιστορική εξέλιξη της Νοσηλευτικής όπως: Στην Αρχαία Ελλάδα, Μεσοποταμία, Ιράν, Αίγυπτο, Ινδίες, Αρχαία Ρώμη. Η Νοσηλευτική στο Βυζάντιο. Η επίδραση του Χριστιανισμού στην ανάπτυξη της Νοσηλευτικής. Η Νοσηλευτική κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης. Η συμβολή της F. Nightingale στην ανάπτυξη της Νοσηλευτικής ως επιστήμης και τέχνης. Παράγοντες που συντέλεσαν στην εξέλιξη της Νοσηλευτικής. Η Νοσηλευτική στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, μετά την απελευθέρωση, στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο έως σήμερα. Η εξέλιξη της Νοσηλευτικής εκπαίδευσης.

ΕΑ2. ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

1) Το αντικείμενο της Εξελικτικής Ψυχολογίας. 2) Η Οντογενετική Πορεία του Ατόμου. Βρεφική Ηλικία: Το νεογέννητο και οι αισθητηριακές και αντιληπτικές ικανότητές του. Γνωστική ανάπτυξη κατά τη βρεφική ηλικία. Ψυχοκοινωνική ανάπτυξη. Ψυχοσωματικές διαταραχές του βρέφους. Νηπιακή Ηλικία. Ψυχοκινητική ανάπτυξη. Γνωστική ανάπτυξη. Επιδράσεις της οικογένειας. Παιδική Ηλικία – Σχολική Ηλικία Γνωστική ανάπτυξη. Ψυχοκοινωνική ανάπτυξη. Προσαρμογή στο σχολείο. Εφηβεία: Νοητική ανάπτυξη. Κοινωνική ένταξη. Οι ομάδες των εφήβων. Αναζήτηση της ταυτότητας. Ωριμότητα και Τρίτη Ηλικία, Μητρότης, Πατρότης. Γονεϊκή κρίση .Οι συναισθηματικές και κοινωνικές αλλαγές στο άτομο της τρίτης ηλικίας. Η αλλαγή στην προσωπικότητα. Η αλλαγή των κοινωνικών ρόλων.

Β ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΒ1. ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει γενικά την τέχνη και την τεχνική της συγγραφής και παραμέτρους μίας επιστημονικής εργασίας. Ειδικότερα ασχολείται με τα παρακάτω στοιχεία: Τη δομή της επιστημονικής εργασίας , την αναζήτηση πληροφοριών, τη βιβλιογραφία και άλλου υλικού για την ανάπτυξη και συγγραφή της εργασίας, τον τρόπο χρήσης και καταχώρησης της βιβλιογραφίας. Γίνεται ανάπτυξη του τρόπου συγγραφής μιας ερευνητικής εργασίας (Δομή ερευνητικής εργασίας – Περίληψη- Εισαγωγή- Μέθοδος- Υλικό–Αποτελέσματα –Συζήτηση – Βιβλιογραφία.)

ΕΒ2. ΓΕΝΕΤΙΚΗ
Στοιχεία Γενετικής. Κληρονομικότητα. Διάφορα νοσήματα και σύνδρομα.

Γ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΓ1. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ

Γενικές γνώσεις που αφορούν την είσοδο του μικροοργανισμού στον ανθρώπινο οργανισμό. Αλυσίδα λοίμωξης. Ταξινόμηση. Νοσοκομειακές λοιμώξεις, ορισμός, επιδημιολογία, αιτιολογία, παράγοντες κινδύνου, θεραπεία και προληπτικά μέτρα. Νοσοκομειακές λοιμώξεις αναπνευστικού, ουροποιητικού, χειρουργικού τραύματος από κεντρικούς ενδοφλέβιους καθετήρες, σήψη, ειδικές λοιμώξεις. Βασικές θεωρητικές γνώσεις παθολογίας των λοιμώξεων που αφορούν τον παθολογικό και χειρουργικό τομέα αντίστοιχα.

Εκτίμηση αρρώστου, σχεδιασμός φροντίδας, νοσηλευτικές παρεμβάσεις και αξιολόγηση αποτελεσμάτων της παρεχόμενης φροντίδας. Γνώσεις για τη δημιουργία και λειτουργία ειδικών οργάνων στον έλεγχο των νοσοκομειακών λοιμώξεων. Τρόποι καταγραφής και παρακολούθησης που αφορούν τις νοσοκομειακές λοιμώξεις.

ΕΓ2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει μία ιστορική ανασκόπηση της εξέλιξης των νοσηλευτικών θεωριών και αναφέρεται στην αναγκαιότητα των νοσηλευτικών θεωριών και τα κριτήρια επιλογής της καταλλήλου θεωρίας στη συγκεκριμένη περίπτωση του ατόμου που φροντίζει. Αναλύει και δίδει παραδείγματα εφαρμογής στις παρακάτω θεωρίες:
1)Θεωρία των δραστηριοτήτων της ζωής (Roper N.et all)
2)Θεωρία του ελλείμματος αυτοφροντίδας (Orem, D.)
3)Θεωρία της προσαρμογής (Roy, C.)
4)Ψυχοδυναμική θεωρία (Peplau, H.)
5)Θεωρία της Ανθρωπιστικής επιστήμης και φροντίδας (Watson, J.)
6)Θεωρία της επιτεύξεως των σκοπών (I.King)
7)Θεωρία της εξέλιξης του ανθρώπου (R.Parse)
8)Θεωρία του ορισμού της Νοσηλευτικής (V.Henderson)
9)Θεωρία της Florence Nightingale
10)Η δυναμική της νοσηλευτικής.
10) The dynamics of nursing.

Δ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΔ1. ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Λήψη νοσηλευτικού ιστορικού. Γενικές αρχές διαταραχών (πόνος, πυρετός, ναυτία εμετός, κένωση, μετεωρισμός, ούρηση, ίλιγγος, οίδημα, ασκήτης, ίκτερος, δύσπνοια, κώμα, shock κ.α. Γενική φυσική εξέταση αρρώστου–Νοσηλευτική αξιολόγηση (επικοινωνία, ανάπτυξη, θρέψη, κινητικότητα, κ.α). Κλινική εξέταση, Νοσηλευτική αξιολόγηση, επισκόπηση, ψηλάφηση, ακρόαση (κεφαλής, τραχήλου, θώρακος, πνευμόνων, καρδιάς και αγγείων, κοιλιακής χώρας, μαστών, γεννητικών οργάνων και άκρων).

ΕΔ2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Εισαγωγικές έννοιες και αναγκαιότητα μελέτης της Οικονομικής της Υγείας, ανάγκες υγείας, το αγαθό υγεία και μορφές αγοράς του τομέα υγείας. Μακροοικονομική προσέγγιση της προσφοράς ανθρωπίνων και υλικών πόρων του συστήματος υγείας . Μέθοδοι αμοιβής των προμηθευτών . Μικροοικονομική προσέγγιση των εσόδων -εξόδων του νοσοκομείου. Μέθοδοι και δείκτες αξιολόγησης της επάρκειας, λειτουργικότητας και αποδοτικότητας των συστημάτων υγείας.

ΕΔ3. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ (ΜΕΘ)

1. Μονάδες εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ) – Φιλοσοφία, σχεδιασμός. Νοσηλευτική οργάνωση. Παροχή ολοκληρωμένης εξατομικευμένης φροντίδας σε βαριά αρρώστους.
2. Αναγνώριση διαταραχών από τις πληροφορίες του διαρκούς αιμοδυναμικού και καρδιοαναπνευστικού ελέγχου των αρρώστων.

Ε ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΕ1. ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Επιδημιολογικά δεδομένα, πρόληψη καρδιαγγειακών παθήσεων, Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, κινητές μονάδες (Τ.Ε.Π.). Εκτίμηση της κατάστασης αρρώστων με παθήσεις καρδιάς: Έμφραγμα, Αρρυθμίες, καρδιακή ανεπάρκεια Πνευμονικό Οίδημα, καρδιογενές Shock, Ενδοκαρδίτιδα, Υπέρταση, καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση, Εγκεφαλικός θάνατος, Μεταμόσχευση καρδιάς. Σχεδιασμός Ν.Φ., εφαρμογή του σχεδίου και αξιολόγηση. Αποκατάσταση και προετοιμασία για έξοδο.

ΕΕ2. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Νέες τάσεις και προσεγγίσεις στην Ογκολογική Νοσηλευτική ως προς: Την φύση του καρκίνου, τους αιτιολογικούς και προδιαθεσικούς παράγοντες , τα συμπτώματα των αρρώστων , την διεργασία της διάγνωσης και θεραπείας καθώς επίσης και τις εκδηλώσεις των αρρώστων πριν τη διάγνωση, κατά τη διάγνωση και κατά την θεραπεία. Την αντιμετώπιση αρρώστων με αλλαγές σωματικού ειδώλου. Την φιλοσοφία και αντιμετώπιση του πόνου, του φόβου της αποκάλυψης της αλήθειας και του θανάτου. Την ψυχολογική υποστήριξη των αρρώστων σε όλες τις φάσεις των θεραπευτικών μεθόδων αντιμετώπισης του καρκίνου και των παρενεργειών τους. Τον ρόλο του νοσηλευτή στην Πρωτογενή και Δευτερογενή πρόληψη του καρκίνου.

ΕΕ3. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Αναφέρεται στις νοσηλευτικές παρεμβάσεις που αφορούν τη σωματική, νοητική και ψυχική παρέκκλιση σε άτομα με ιδιαίτερες ανάγκες από τη νεογνική ηλικία έως το γήρας. Τον τρόπο βοηθείας ανάλογα με το είδος του προβλήματος, την εκπαίδευση των ατόμων αυτών και τον τρόπο αποκατάστασης τόσο σωματικά, ψυχικά, όσο και επαγγελματικά. Την εκπαίδευση της οικογένειας και τη βοήθεια αυτής.

ΣΤ’ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΣΤ1. ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Γενικά περί αιμοδοσία και τράπεζες αίματος. Περιγραφή των στοιχείων του αίματος. Οργάνωση και λειτουργία αιματολογικού εργαστηρίου. Λήψη και συντήρηση του αίματος.

ΕΣΤ2. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Φιλοσοφία της ανακουφιστικής φροντίδας. Νοσηλευτικές θεωρίες και μοντέλα στην ανακουφιστική φροντίδα ή νοσηλευτική ως θεραπευτικό μέσον, αλλαγές του σωματικού ειδώλου και η αντιμετώπιση τους, ανακούφιση από τον πόνο σε αρρώστους τελικού σταδίου, ανακούφιση από τα συμπτώματα, φροντίδα τραυμάτων, αντιμετώπιση της απώλειας και του θανάτου, συμβουλευτική και συμπληρωματικές θεραπείες στη νοσηλευτική.

ΕΖ1. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Εισαγωγικές έννοιες στην διαπολιτισμική Νοσηλευτική. Βασικές έννοιες ανθρωπολογίας, Πολιτισμός και Υγεία, Πολιτισμός και Νοσηλευτική Θρησκεία και Υγεία, Ρατσισμός, Πολιτισμός και Εκπαίδευση, Πολιτισμός και ανθρώπινες σχέσεις.

ΕΖ2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ορισμός και σκοποί της Νοσηλευτικής αποκατάστασης. Τρόποι οργάνωσης και λειτουργίας. Ανάλυση του ρόλου του Νοσηλευτή στη Νοσηλευτική αποκατάσταση . Αποκατάσταση μετά από εγκεφαλικό επεισόδιο.

Αποκατάσταση μετά από εγκαύματα. Αποκατάσταση μετά από λοιμώδη νοσήματα, όπως AIDS. Αποκατάσταση σε μόνιμες αναπηρίες μετά από ατυχήματα, όπως σε άτομα με διατομή νωτιαίου μυελού, τετραπληγίες, παραπληγίες. Αποκατάσταση σε άτομα με καρκίνο. Αποκατάσταση παιδιών με διάφορους βαθμούς αναπηρίας. Αποκατάσταση ατόμων με κινητικά προβλήματα και αναπηρίες όπως, απώλεια μέλους σώματος, άνω κάτω άκρων κ.λ.π. Αποκατάσταση διαβητικών. Αποκατάσταση ηλικιωμένων. Αποκατάσταση ατόμων με ψυχικά νοσήματα. Η παροχή Νοσηλευτικής αποκατάστασης στα Κέντρα Υγείας, στην οικογένεια, στο σχολείο, στους χώρος εργασίας.

ΕΖ3. ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εισαγωγή, έννοια και περιεχόμενο της Βιομηχανικής Υγιεινής. Νομοθεσία για την υγεία και ασφάλεια εργασίας. Επιπτώσεις της Εργασίας στην Υγεία και της Υγείας στην Εργασία. Γενικές γνώσεις Βιομηχανικής Τοξικολογίας. Χημικοί κίνδυνοι και όργανα-στόχοι στον ανθρώπινο οργανισμό. Φυσικοί κίνδυνοι (Θόρυβος και Δονήσεις, Θερμικό Περιβάλλον, Φωτισμός, Ακτινοβολίες). Βιολογικοί κίνδυνοι. Αρχές Εργονομίας της Εργασίας. Εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου. Διαχείριση και πολιτική Επαγγελματικής υγιεινής στην επιχείρηση.

❖ ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Προϋποθέσεις ανάληψης Πτυχιακής Εργασίας (Π.Ε.)

Δικαίωμα για ανάληψη Π. Ε. έχουν οι σπουδαστές που βρίσκονται στο τελευταίο έτος σπουδών και ολοκλήρωσαν με επιτυχία τα 2/3 των σπουδών τους. Τις προϋποθέσεις ανάθεσης πτυχιακών εργασιών και κάθε σχετικό θέμα καθορίζει με απόφαση του ο Τομέας Μαθημάτων. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών (3) σπουδαστών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας σε κάθε σπουδαστή.

Διαδικασία Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας (Π.Ε.)

Οι Τομείς Μαθημάτων εγκρίνουν και ανακοινώνουν έγκαιρα τα προτεινόμενα θέματα Π.Ε. Ο σπουδαστής επιλέγει το θέμα της αρεσκείας του και το δηλώνει σε ειδικό έντυπο. Η επεξεργασία της πτυχιακής εργασίας μπορεί να επεκταθεί και πέρα από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου σπουδών, ανάλογα με την έκταση και τις απαιτήσεις του θέματος. Η διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) εξάμηνα. Στην περίπτωση υπέρβασης του ορίου των τριών (3) εξαμήνων ανατίθεται στο σπουδαστή νέο θέμα πτυχιακής εργασίας.

Εξέταση Πτυχιακής Εργασίας (Π.Ε.)

Μετά την ολοκλήρωση της Πτυχιακής Εργασίας και ύστερα από έγκριση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού υποβάλλεται σε 3 αντίτυπα στο πρωτόκολλο του Τμήματος. Το Συμβούλιο του Τμήματος ορίζει ημερομηνία τουλάχιστον 10 ημέρες μετά την υποβολή της. Η παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας γίνεται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται από μέλη του Ε.Π. του Τμήματος και Επιστημονικούς ή Εργαστηριακούς Συνεργάτες συναφούς ειδικότητας, εκ των οποίων ο ένας είναι ο εισηγητής. Την παρουσίαση μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας. Η εξέταση της Πτυχιακής Εργασία γίνεται πάντοτε κατά την διάρκεια της ακαδημαϊκής περιόδου ενώ είναι δυνατή η εξέταση περισσοτέρων της μίας Π.Ε. την ίδια ημέρα.

Τα μέλη της επιτροπής εξέτασης της πτυχιακής εργασίας αποφασίζουν, κατά πλειοψηφία, ύστερα από πρόταση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, για το βαθμό που

θα δοθεί στην πτυχιακή εργασία ή σε καθένα από τους συμμετέχοντες στην ομάδα επεξεργασίας ξεχωριστά. Σε περίπτωση που η πτυχιακή εργασία δίνεται σε περισσότερους από έναν σπουδαστές, τότε η βαθμολογία τίθεται χωριστά για κάθε ένα σπουδαστή, σε περίπτωση που μία πτυχιακή εργασία κριθεί ελλιπής, αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και παρουσίασης.

Διδακτικές Μονάδες (Δ.Μ.)

Η Πτυχιακή Εργασία συμμετέχει στο βαθμό του Πτυχίου με 20 διδακτικές μονάδες (Δ.Μ.).

❖ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Υποβολή αιτήσεων

Κάθε σπουδαστής που πρόκειται να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση στο επάγγελμα, υποβάλλει αίτηση-δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος, με την οποία δηλώνει μία ή περισσότερες υπηρεσίες ή επιχειρήσεις στις οποίες ενδιαφέρεται να απασχοληθεί. Η επιτροπή πρακτικής άσκησης κατανέμει τους σπουδαστές στις υπάρχουσες θέσεις, αφού συνεκτιμήσει τις δηλώσεις τους. Στους σπουδαστές δίνεται η δυνατότητα να προτείνουν οι ίδιοι σε θέσεις που θέλουν να απασχοληθούν. Στην περίπτωση αυτή η επιτροπή πρακτικής άσκησης, αφού ελέγξει την καταλληλότητα της επιχείρησης, δίνει τη θέση στον προτείνοντα σπουδαστή.

Εποπτεία πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης οι σπουδαστές ελέγχονται από τον επόπτη πρακτικής άσκησης, ο οποίος ορίζεται από το Τμήμα για το σκοπό αυτό. Τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού στα οποία θα ανατεθεί η άσκηση εποπτείας ασκούμενων σπουδαστών επισκέπτονται τους χώρους άσκησης, ενημερώνονται για το αντικείμενο απασχόλησης τους, παρακολουθούν την επίδοση τους και συνεργάζονται στην επίλυση των προβλημάτων τους τόσο με τους ασκούμενους, όσο και με τον υπεύθυνο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που η διοίκηση του φορέα απασχόλησης δεν ακολουθεί σε γενικές γραμμές το πρόγραμμα απασχόλησης των ασκούμενων ή τους ετεροαπασχολεί, είναι δυνατό ύστερα από απόφαση της επιτροπής να διακοπεί η άσκηση στο συγκεκριμένο εργασιακό χώρο. Η επιτροπή μεριμνά, ώστε να βρεθούν κατά προτεραιότητα νέες θέσεις για τους σπουδαστές που διέκοψαν την άσκηση. Στη νέα αυτή θέση πραγματοποιείται πρακτική άσκηση μόνο για το διάστημα που υπολείπεται των έξι μηνών.

Δικαιώματα - υποχρεώσεις ασκούμενων

Κάθε ασκούμενος σπουδαστής τηρεί βιβλίο πρακτικής άσκησης, στο οποίο σημειώνει τις εργασίες με τις οποίες απασχολήθηκε και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του ανατέθηκαν στο χώρο εργασίας. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον υπεύθυνο της επιχείρησης ή της υπηρεσίας για την παρακολούθηση των ασκούμενων.

Κατά τη διάρκεια της εξάμηνης πρακτικής άσκησης, ο ασκούμενος σπουδαστής μπορεί, για σοβαρούς λόγους, να απουσιάσει δικαιολογημένα για πέντε εργάσιμες ημέρες συνολικά. Οι απουσίες καταχωρούνται στο βιβλίο πρακτικής άσκησης, θεωρούνται και υπογράφονται από τον επόπτη εκπαιδευτικό.

Ο ασκούμενος υποχρεούται να ακολουθεί τους κανονισμούς ασφαλείας και εργασίας, καθώς και κάθε άλλη ρύθμιση που ισχύει για το προσωπικό της επιχείρησης. Αυθαίρετες απουσίες ή παράβαση των κανονισμών του εργασιακού χώρου μπορούν να οδηγήσουν στη διακοπή της πρακτικής άσκησης. Στην περίπτωση αυτή ο σπουδαστής υποχρεούται να επαναλάβει το επόμενο εξάμηνο τη διαδικασία εξεύρεσης νέας θέσης για τη συμπλήρωση του υπολοίπου χρόνου της πρακτικής άσκησης.

Η πρακτική άσκηση αμείβεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, βαθμολογείται με 10 διδακτικές μονάδες και συμμετέχει στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου. Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, ο σπουδαστής υποβάλλει στην Γραμματεία του Τμήματος τη βεβαίωση πραγματοποίησης και το βιβλίο πρακτικής άσκησης, κατάλληλα συμπληρωμένο με τον αριθμό των εβδομαδιαίων εκθέσεων, το χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοση του. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος ή η επιτροπή πρακτικής άσκησης, στην οποία υποβάλλονται τα δικαιολογητικά, αποφασίζει για την αποδοχή η απόρριψη τους.

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ Θ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΕΣ	Δ.Μ.	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΦΕ
	Α' ΕΞΑΜΗΝΟ								
1.	Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη	3		2	5	9	Υ	ΜΕΥ	9
2.	Ανατομία Ι	2		1	3	3	Υ	ΜΓΥ	7
3.	Φυσιολογία Ι	2	1		3	3	Υ	ΜΓΥ	7

4.	Ψυχολογία Υγείας	2			2	4	Υ	ΔΟΝΑ	6
5.	Βιολογία	2			2	2	Υ	ΜΓΥ	6
6.	Μικροβιολογία	1	1		2	3	Υ	ΜΓΥ	4
7.	Κοινωνιολογία Υγείας	2			2	3	Υ	ΔΟΝΑ	6
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	14	2	3	19	27			45
α/α	**Β' ΕΞΑΜΗΝΟ**								
1.	Ανατομία ΙΙ	1	1		2	3	Υ	ΜΓΥ	4
2.	Φυσιολογία ΙΙ	1	1		2	3	Υ	ΜΓΥ	4
3.	Βασικές Αρχές Νοσηλευτικής	2	2	4	8	9	Υ	ΜΕΥ	12
4.	Κοινοτική Νοσηλευτική Ι	2	2	4	8	9	Υ	ΜΕΥ	12
5.	Βιοστατιστική	1	1		2	2	Υ	ΜΓΥ	4
6.	Φαρμακολογία	1	1		2	2	Υ	ΜΓΥ	4
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	8	8	8	24	28			40
α/α	**Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ**								
1.	Χειρουργική Νοσηλευτική Ι	2	2	7	11	12	Υ	ΜΕ	15
2.	Παθολογική Νοσηλευτική Ι	2	2	7	11	12	Υ	ΜΕ	15
3.	Χειρουργική	2	1		3	2	Υ	ΜΓΥ	6
4.	Παθολογία Ι	2	1		3	2	Υ	ΜΓΥ	7
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	8	6	14	28	28	Υ		43
α/α	**Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**								
1.	Χειρουργική Νοσηλευτική ΙΙ	2	2	7	11	11	Υ	ΜΕ	15
2.	Παθολογική Νοσηλευτική ΙΙ	2	2	5	9	10	Υ	ΜΕ	13
3.	Διαιτητική - Διατροφή	2			2	2	Υ	ΜΕΥ	6
4.	Παθολογία ΙΙ	1	1		2	2	Υ	ΜΓΥ	4
5.	Πληροφορική Υγείας	1	1		2	2	Υ	ΜΕΥ	4
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	8	6	12	26	27			42
α/α	**Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ**								
1.	Παιδιατρική - Μαιευτική Νοσηλευτική	2	2	12	16	14	Υ	ΜΓΥ	20
2.	Επαγγελματική Δεοντολογία -	2			2	3	Υ	ΔΟΝΑ	6
3.	Παιδιατρική Νοσηλευτική	2			2	3	Υ	ΜΕ	6
4.	Μεθοδολογία Έρευνας στη	2	1		3	5	Υ	ΜΕΥ	7
5.	Ψυχιατρική	2			2	3	Υ	ΜΓΥ	6
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	10	3	12	25	28			45
α/α	**ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ**								
1.	Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας	2	2	7	11	10	Υ	ΜΕ	15

2.	Μέθοδοι Διδασκαλίας	2	1		3	4	Υ	ΜΕΥ	7
3.	Επείγουσα Νοσηλευτική	2	1	3	6	4	Υ	ΜΕ	10
4.	Νοσηλευτική Διοίκηση	2			2	4	Υ	ΔΟΝΑ	5
5.	Περιεγχειρητική Νοσηλευτική	1	1		2	3	Υ	ΜΕ	4
6.	Ξένη Γλώσσα Ορολογία	2			2	3	Υ		5
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	11	5	10	26	28			46
α/α	**Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**								
1.	Κοινοτική Νοσηλευτική ΙΙ	2	2	7	11	12	Υ	ΜΕ	15
2.	Γεροντολογική Νοσηλευτική	2		3	5	5	Υ	ΜΕ	9
3.	Αγωγή Υγείας	1	1		2	5	Υ	ΜΕΥ	4
4.	Επιδημιολογία	2			2	2	Υ	ΜΕΥ	6
5.	Σεμινάρια Νοσηλευτικής	3			3	4	Υ	ΜΕ	9
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	10	3	10	23	28			43

	Η' ΕΞΑΜΗΝΟ								
	Πρακτική Άσκηση στο Επάγγελμα			35		20			35
	Πτυχιακή Εργασία	4				10			12
	ΣΥΝΟΛΟ	4		35		30			47

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ	
Θ= Θεωρία	ΜΓΥ= Μαθήματα Γενικής Υποδομής
Ε= Εργαστήριο	ΜΕΥ= Μαθήματα Ειδικής Υποδομής
ΑΠ= Ασκήσεις Πράξης	ΜΕ= Μαθήματα Ειδικότητας
Υ= Υποχρεωτικό μάθημα	ΔΟΝΑ= Μαθήματα Διοίκησης – Οικονομίας - Νομοθεσίας
ΕΥ= Επιλογής Υποχρεωτικό μάθημα	Ανθρωπιστικών Σπουδών

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΕΣ	ΔΜ	ΧΑΡΑΚΤΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΦΕ
	Α' ΕΞΑΜΗΝΟ								

1.	Ιστορία Νοσηλευτικής*	2			2	3	ΕΥ	ΜΕΥ	6
2.	Βιοχημεία	2			2	3	ΕΥ	ΜΓΥ	6
3.	Εξελικτική Ψυχολογία	2			2	3	ΕΥ	ΔΟΝΑ	6
4.	Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας	2			2	2	ΕΥ	ΜΕΥ	6
5.	Παθολογική Ανατομική	2			2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	6
6.	Γενετική	2			2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	6
7.	Νοσοκομειακές Λοιμώξεις	2			2	2	ΕΥ	ΜΕ	6
	Νοσηλευτικές Θεωρίες	2			2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	6
	Δημόσια Υγιεινή	2			2	2	ΕΥ	ΜΕΥ	6
	Διαγνωστική Νοσηλευτική Προσέγγιση	2			2	3	ΕΥ	ΜΕΥ	6
	Γεροντολογία	2			2	3	ΕΥ	ΜΓΥ	6
	Οικονομία Υγείας	2			2	3	ΕΥ	ΔΟΝΑ	6
	Νοσηλευτική Μ.Ε.Θ.	2			2	3	ΕΥ	ΜΓΥ	6
	Ραδιολογία - Ακτινολογία	2			2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	6
	Καρδιολογική Νοσηλευτική	2			2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	6
	Ογκολογική Νοσηλευτική	2			2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	6
	Συμβουλευτική Νοσηλευτική	2			2	2	ΕΥ	ΜΕΥ	6
	Νεφρολογική Νοσηλευτική	1	1		2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	4
	Αιμοδοσία	1	1		2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	4
	Ορθοπ. Τραυμ. Νοσηλευτική	1	1		2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	4
	Ανακουφιστική Νοσηλευτική Φροντίδα	1	1		2	2	ΕΥ	ΜΕΥ	4
	Διαπολιτισμική Νοσηλευτική	2			2	2	ΕΥ	ΔΟΝΑ	6
	Ευρωπαϊκό Δίκαιο Υγείας	2			2	2	ΕΥ	ΔΟΝΑ	6
	Νοσηλευτική Αποκατάσταση	2			2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	6
	Υγιεινή & Ασφάλεια Εργασίας	2			2	2	ΕΥ	ΜΓΥ	6

* Κοινό κατ' επιλογήν μάθημα για όλα τα Τ.Ε.Ι

Technological Educational Institute of Kavala
Branch of Didymoteicho

1. DEPARTMENT OF NURSING

The Department of Nursing is part of the Technological Educational Institute of Kavala in Didimoteicho that was founded according to 86/2007. The beginning of the first semester of the Department and the first students attended for the first time in the academic year 2007-2008.

2. INFRASTRUCTURE OF THE DEPARTMENT

The infrastructure of the Department includes: two (2) classrooms for Theory that hold 40-50 students each, two (2) Laboratories for Nursing practice that hold 30 students and one (1) IT Laboratory. There are also offices for the Head of the Department as well as for the Secretary and for the Teaching Staff.

3. THE TEACHING STAFF

In the Department of Nursing there are permanent posts of teaching staff. These are:
Three (3) posts at the level of Professor, two (2) posts at the level of Associate Professor, two (2) posts at the level of Assistant Professor and three (3) posts at the level of Research Officer. This moment three posts of teaching staff are available, i.e. one (1) post of Associate Professor, one (1) posts of Associate Professor and one (1) post for a Research Officer.
Nowadays the educational needs are covered by temporary teaching staff, i.e. six (6) Research Assistants and nine (9) Laboratory Assistants.

4. THE GENERAL PURPOSE OF THE DEPARTMENT

The general purpose of the Department is the preparation of the Nurses to acquire the ability to promote, protect, maintain and restore people's and groups' health or even the autonomy of their vital physical and mental functions provided they take into account their personality as well as their psychological, social, economic and cultural characteristics.
Prospective Nurses should:

1. have a high quality of theoretical knowledge and skills necessary for the practice of the Nursing science.
2. be skillful professionals able to work efficiently at all levels of the Primary, Secondary and Tertiary Health care.
3. be willing and able to further their professional development with on-going enrichment of their theoretical knowledge as well as of their skills through critical examination of the everyday practice and continuous process of learning.
4. pursue the development of the education and practice of the Nursing science to the highest possible degree.

The above-mentioned aims can be achieved via education which:
1. introduces the students into the complicated and dynamic nature of the Nursing science in the way it evolves at Primary, Secondary and Tertiary level of Health care.
2. contributes to the development of knowledge, skills and attitudes with which the Nurse would be in a position to assess public health needs, to intervene and cater for the patients' needs skillfully and be able to evaluate the results.
3. enable the development of prospective nurses as consistent personalities, sensitive to human needs, reliable and responsible in the process of decision-making.
4. reinforce the development of the students' analytical and creative thought in the progress of Nursing as science.

5. DESCRIPTION OF PROSPECTIVE NURSES

Prospective Nurses should:
Have a high quality of theoretical knowledge and skills necessary for the practice of the Nursing science.
Be skillful professionals able to work efficiently at all levels of the Primary, Secondary and Tertiary Health care.
Be willing and able to further their professional development with on-going enrichment of their theoretical knowledge as well as of their skills through critical examination of the everyday practice and continuous process of learning.
Pursue the development of the education and practice of the Nursing science to the highest possible degree.

Object of study
The object of study is the human being and his needs with respect to: the maintenance of health, the prevention of illness, its treatment and health restoration.
Nurses are considered to be members of a Health group that consists of doctors of all specialties, Nurses, Lab assistants, Physiotherapists and Social Workers.
Prospective nurses: assess the needs of healthy or unhealthy human beings, plan their care in relation to medical instructions, apply their plans related to nursing interference, assess the results, re-assess, modify the original plan and interfere to help the individual, the family, the community in relation to: health promotion, illness prevention, treatment and restoration, have responsibility of a wide range of infirmaries 24 hours a day (co-ordinate the whole process) and practice as well their

Administrative duties and Teaching. They also conduct nursing research aiming at the promotion of the Science and the improvement of Nursing.

6. DURATION OF STUDIES

The duration of studies in the Department of Nursing lasts eight (8) semesters. During the first seven (7) semesters, the course syllabus consists of theoretical teaching, practice, practice in the laboratory, seminars and visits to places related to the object of study of the Department. The eighth semester consists of the writing-up of a Research paper as well as clinical practice in the profession.

10. The Course Curriculum

The course curriculum is organised according to the working load that students have – approximately 50 students per semester – while all courses are allotted with a specific number of ECTS credits.

The courses are grouped in the following way:

1. Core Courses

Anatomy I, Anatomy II, Physiology I, Physiology II, Pharmacology, Pathology I, Pathology II, Microbiology, Biology, Surgery, Biostatistics, Pediatrics, Psychiatry.

2. Courses of a Specialised Nature

Introduction to the Nursing Science , History of Nursing, Health Informatics, Basic Principles of Nursing, Community Nursing I, Writing-up of Research Paper, Dietary Nutrition, Nursing approach to diagnosis, Research Method in Nursing, Advisory Nursing, Teaching Methodology in Nursing, Nursing and Intensive Care, Health Treatment, Epidemiology, Public Hygiene.

3. Courses of Specialization

Surgical Nursing I, Pathological Nursing I, Hospital Immunology, Surgical Nursing II, Pathological Nursing II, Pediatrics, Nursing of Psychic Health, Emergency Nursing, Community Nursing II, Geriatrics, Nursing Seminars.

4. Courses of Administrative, Economical, Legal and Human Sciences.

Health Sociology, Psychology, Developmental Psychology, Health Economics, Nursing Deontology, Professional Law, Nursing Administration, Intercultural Nursing, EU Legislation.

Research Paper – Clinical Practice

The writing of the research paper ensures that students of the Department acquires a deeper knowledge of the object of their studies. The Clinical practice lasts six (6) months and is undertaken primarily in institutions that are relevant to the object of the studies of the Department.

COURSE CURRICULUM

o 1st SEMESTER

1. INTRODUCTION TO NURSING

Introduction to the science of the nursing profession. Philosophy of nursing and nursing education. Where nursing is studied. Progress perspectives and areas of specialization for nurses. Introduction to the notions of health, treatment and adjustment. Individual mechanisms of defence. Factors that influence health. Levels of primary, secondary and tertiary precaution. Holistic approach to health. Systems Theory. Introduction to the notion of communication. Models-Forms of Communication. Obstacles in effective communication and facilitative skills.

Human needs and the Hierarchical scale of Needs according to MASLOW. Nursing skills: Observation-interview-physical examination, receipt and precise enumeration of vital points. Introduction to the nursing procedure. Aims and stages. Nursing estimation of human needs and problems. Information collection methods. Nursing history-nursing diagnosis. Nursing Theories: Description- dynamic elements and limitations of the following nursing theories: Henderson, Orem, Neuman, Rogers and Roy.

2. ANATOMY I

General part. Cells, tissues, organs, systems. Osteology, combinatorics, respiratory system, circulatory system, digestive system, urinary system and genital system.

3. PHYSIOLOGY I

Organisation of the human body, cell chemical constitution, physiological skills of cells, mechanics and functions of the cell membrane, body fluids, blood, mechanisms of defence of the human body, physiology of the respiratory, circulatory, and urinary system. Acid-base balance.

4. PSYCHOLOGY

1) Introduction: The science of psychology, the areas of psychology, the methods of psychology, the sub-disciplines of psychology, the inter-disciplinary group.

2) Functions of Behaviour: Perception, Learning, Memory, Intelligence, Motives, Emotions.
3) Individual differences and determinant factors. Environment, inheritance.
4) Psychological theories. Psycho-analytic theory and therapy method. Behaviour theory and treatment. Theory of social learning. Humanitarian theories. Treatment focused on the customer per se.

5. BIOLOGY

General biology; basic characteristics and taxonomy of the living entities. The organization of life; the energy in living systems; principles of genetics; evolution. Taxonomy of living entities. The relationship between animals and plants: their structural and functional adjustment. The study of ecosystems.

6. MICROBIOLOGY

General knowledge of Microbiology. Taxonomy and description of eykaryotic and prokaryotic cells. Taxonomy and general description of virulent bacteria, Protozoons, Mycetes and Viruses. Effect of physical, mechanical and chemical factors on bacteria. The effect of anti-bacterial substances. Sterilization, bacilliculture, nutrient media. Microscope. The relationship of bacteria with the human body, ways of infection and sources of bacteria.

7. SOCIOLOGY OF HEALTH

1) The sociological approach of health-illness, sociological parameters of health (after the general introduction to sociology up to a certain extent). The relationship of nursing-sociology and the role of sociology in nursing.

o 2nd SEMESTER

1.ANATOMY II

Muscles system. Neurological system. Senses organs. Endocrine glands. Reticuloendothelial system.

2. PHYSIOLOGY II

Physiology of neurological and muscles cells. The neurological system, muscles system, endocrine system and hormones. The digestive system, nutrition and metabolism-thermoregulation. The genital system.

3. BASIC NURSING

Introduction to the treatment of health problems. General notions. Student preparation for the provision of basic nursing treatment in institutions of secondary health treatment.

Hospital-Patient-Group Health. Application of safe preventive, remedial, palliative and supportive nursing treatment aiming at the provision of basic and individualised nursing care up until the final stage. Assessment and basic nursing care of a surgical patient.
Application of Nurses' protective body mechanisms during the practice of the nursing profession.

Work in the laboratory includes demonstration of specific skills and techniques of issues that have already been discussed in theory as well as intense practice so that students can apply them in the laboratory and in their clinical education.

4. COMMUNITY NURSING I

1) General characteristics of types of sanitary systems.
2) National Health System and units of Nursing. Primary Nursing Care. The role of Nurses in the Community. Application of the Nursing process and of theoretical models in the community. Health prevention and health promotion. Public sensitization to issues of health treatment. The function of the family unit. Developmental assessment of a health person. Interference towards family and individual health preservation. The clinical part of the course includes practice of the students under the supervision of the instructor in nurseries and institutions of primary and secondary health treatment.

5. BIOSTATISTICS

Biostatistics aims to the presentation and usage of basic methods of Descriptive and Inferential Statistics as it is used in the area of Health Sciences. More specifically: Introductory notions, summary of Biometrical research. Collection of biometrical material (inventories-records, special reports, sampling). Data analysis. Data presentation (Tables-Diagrams). Descriptive statistics (study of Standard Deviations). Methodology of quantititative research. Methodology of qualitative research. Correlation and dependency. Non-parametric methods. Elements of possibilities calculus. Methodology of experimentation and bio analysis.

6. PHARMACOLOGY

Introductory notions and definitions. Mechanisms of drug effects on the human organism. Pharmacokinetics. Ways of drug administration. Drug side-effects. Development of new drugs. Factors that influence drugs safety and effectiveness. Drugs coaction.

Medication that affects the Autonomous Nervous System, the Central Nervous System, the Cardiovascular system as well as other organic systems. Chemotherapeutic medication. Anti-infectious drugs and local hormones.

o 3rd SEMESTER

1. SURGICAL NURSING

Endocrine glands. Basic knowledge of Anatomy, Physiology and Pathology of endocrine glands. Patient assessment with endocrinological problems. Planning of nursing care. Nursing interference and assessment of its results. Respiratory and digestive system and metabolic affections. Basic theoretical knowledge of anatomy, physiology and pathology of affections that concern surgical nursery for the respiratory and digestive systems correspondingly. Patient valuation, nursing care planning, nursing interference and assessment of its results. Hydroelectric disorders. Ambustion: assessment, nursing care planning, nursing interference and assessment of its results.

Pathology of the disorders and earlier views and theories. Patient valuation, planning of nursing care, nursing interference and assessment of the provisional care. Physical environment of a surgery: basic equipment; special sanitary material. Sterilization: through physical and chemical means and X-rays. Disinfection, antisepticism. Organisation and function of surgery: staff and their duties, regulations and responsibilities in the surgery. Anaesthesia: types of anaesthesia, resuscitation, types of surgical operations. Sources of infection in the surgery. Management of emergencies as well as of massive accidents. Dangers and accidents in the surgery. The clinical part of the course is concerned with the demonstration of special techniques and skills in surgical issues that have already been mentioned in theory as well as with the students' practice and assessment so that they are in a position to apply them in the laboratory and in their further clinical education.

2. PATHOLOGICAL NURSING

Haemopoietic tissue. Basic theoretical knowledge with respect to the anatomy, physiology and pathology of blood elements (red, white blood platelets) and of the plasma. Patient valuation with haematological problems. Planning of nursing care. Nursing interference and assessment of its results. The respiratory and digestive system, metabolic affections. Basic theoretical knowledge of anatomy, physiology and pathology of the affections related to pathologic nursing of the respiratory and digestive system respectively. Patient valuation, planning of nursing care, nursing interference and assessment of the results from provisional nursing care. Autoimmune affections, allergic syndromes, germ diseases. Knowledge about pathology and recent views and theories. Patient valuation, planning of nursing care, nursing interference and assessment of provisional nursing care.

The clinical part of the course is concerned with the demonstration of specific techniques and skills in pathological problems that have already been discussed and elaborated on in the theoretical part as well as the students' practice and assessment so that they are in a position to apply them in the laboratory and in different types of infirmaries.

3. SURGERY

Introduction to the surgery of digestive disorders (esophagus-stomach-liver intestine-biliary-pancreas-milt-peritonitis. Ilium- thorax disorders-heart diseases, urologistic, neurosurgery,

4. PATHOLOGY I

Clinical semeiology of disorders. General causes, clinical examination, basic methods. Disorders of the digestive and respiratory systems, blood and glands of inside/outside excretion. Neoplasms.

4th SEMESTER

1.SURGICAL NURSING II

Basic scientific knowledge about the anatomy, physiology, surgery and surgical nursing of heart and vessels, of the urinary and of the musculoskeletal system as well as of the sense organs. In specific, the course focuses on:

The surgical disorders with respect to the above systems, evaluation of patients' situation with specific surgical disorders, planning of pre-surgical and post-surgical care, nursing interference and assessment of the results of the provisional care.

The course is completed with the clinical part of surgical nursing with respect to techniques and skills in the case of patients facing surgical problems with regard to disorders of the above mentioned systems as well as with the students' practice and application of the skills both in the laboratory and in their further clinical practice in a wide range of infirmaries.

2.PATHOLOGICAL NURSING II

The course focuses on:

1) Basic theoretical knowledge that has to do with the anatomy, physiology, pathology and pathological Nursing of the heart and of the vessels, the urinary and musculoskeletal system and sense organs.
2) Diagnosis and the respective nursing interference according to the case.
3) Patients' problems, planning, application and assessment of the respective nursing interference programs.
4) Development of special skills in nursing interference.

3.DIETARY NUTRITION

Nutrition and its relation to health preservation and promotion. Nutritional elements, metabolism and energy production. Energy value of nutritional substances. Special nutrition for healthy individuals as well as for pathological situations.

4. PATHOLOGY II

Disorders of the circulatory, urinary and musculoskeletal system and sense organs.

5. HEALTH INFORMATICS

Introductory notions of Informatics, description of the central units of a Personal Computer (PC). Organization of an Operational System of a PC, characteristics of Central Processing Units of primary and secondary memory of peripheral systems. Informatics application in the field of Health: patients databases, patients' filing, health software. Analysis of informatics requirements.

5th SEMESTER

1.PEDIATRIC NURSING

Prevention against disease and promotion of the child's health pre-genitally, during neo-natal age, infancy, childhood and teenage age. Treatment of health problems of physical as well as of psychic nature from neonatal to teenage years. Family care and health treatment. Treatment of children with special needs and of their families and, in general, of children with diseases in different systems. Nursing care of children with problems in the respiratory system. Nursing care of children with problems in the cardiovascular system. Nursing care of children with problems in the neurological system. Nursing care of children with problems in the gastrointestinal system, in the urinary, musculoskeletal, haemopoietic,

immunity system and endocrinium. Nursing care with children with psycho-social problems. Nursing care at home.

2.PRINCIPLES OF DEONTOLOGY IN NURSING

General notions of law with respect to Nursing and to the profession. Recognition of the Nursing profession. Professional rights. Legislation that covers nursing training and the practice of the profession. Nurses' position in the Health system and in its legislative organs. Elements of civil legislation. Professional nursing responsibility. Professional representation. Philosophical and ethical theories in the area of Nursing. Ethical philosophy, ethical dilemmas. Deontological nursing codes on the National and International level. Needs and rights for patients and nurses. Procedures for the solution of ethical dilemmas. Nursing confidential. Dilemmas resulting from recent developments in genetics, transplantation; euthanasia. Dilemmas in Administration. The position of Nursing in relation to recent developments in the field of technology.

3.PEDIATRICS

Normal neonatal, infant and older child as well as the pathology all of the systems of neonatals, infants and older children.

4.RESEARCH METHODOLOGY

Notion, development and philosophy of research. Stages of research. Types of research. Planning and research undertaking. Instruments and ways of data collection. Data Analysis. Write up of a piece of research. Presentation and assessment.

5.PSYCHIATRY

Understanding of psychic disease, aetiopathology, symptomatology, treatment, rehabilitation of psychic patients. Dependencies. Understanding of neurological disorders, possibilities of treatment and rehabilitation of patients with neurological disorders.

6th SEMESTER

1.PSYCHIATRY NURSING

Principles of psychiatric, neurological nursing. Criteria of the psychic health and disease. Primary, secondary and tertiary prevention against psychic health. The treatment environment for the patient. Individualized nursing care in cases of neurosis and psychosis. Alternative treatment and advisory nursing towards the preservation and prevention of

psychic health. Community Psychiatric Nursing. Contemporary scientific developments in psychiatry.

2.TEACHING METHODS

Notion, definition and nature of the teaching and learning process, factors that affect them, relationship of teaching, learning and Nursing. Notion and definition of teaching methods. Factors that affect their choice. Evolution of teaching methods. Definition, use, nature and technique of demonstration. The method of question. Individualized methods of teaching. The Four-part route of teaching and the lesson plan.

3.EMERGENCY NURSING

Introductory notions, emergency nursing in injuries (wounds and fractures) and ambustions. Urgent cardiovascular problems, urgent respiratory problems, Shock, pulmonary respiration. Cardiovascular resuscitation. Heatstroke, samples. Urgent abdomen incidents. Urgent neurological incidents, poisonings, treatment of massive destructions.

4.NURSING ADMINISTRATION

General notions and principles of administration. Principles of nursing administration. Analysis of Administration theories. International theoretical framework for administration in nursing institutions. Administration of the Nursing service. Planning in nursing administration-organisation of the nursing service, methods, communication, assessment of nursing administration.

5. FOREIGN LANGUAGE (TERMINOLOGY)

The course includes the teaching of advanced Nursing and Medical terminology in combination with discussion of various health issues, issues related to the areas of Nursing and Medicine as well as authentic dialogues.

7th SEMESTER

1. COMMUNITY NURSING II

Organization of institutions of Primary Care. Definition and aims of Community Nursing. Ways of organization and its function in the European Union and in the world

and in the Greek reality. Analysis of the role of Nurses in the Community, in the family, at schools, at workplace.

2. GERIATRICS

The aims of geriatrics, theories of aging, biological changes, changes in the systems of the human body. Principles of geriatrics, nursing assessment of the elderly, health problems and nursing interference. Special pathological states of the aged and nursing interference. Psycho-social problems of the elderly and nursing interference.

3. HEALTH TREATMENT

Notions and definitions of Health. Prevention and promotion of Health and Health Treatment. Theoretical models and approaches to Health Treatment, Methodology of Health Treatment. Moral dilemmas and difficulties in the application of programs related to Health treatment. Planning and application of Health Treatment programs. Needs analysis and priorities, assessment of programs. Approach of Health issues in different groups.

4. EPIDEMIOLOGY

Introductory notions. A historical review. Aims and methods of epidemiology. Epidemy, the range of affection, group affection as an ecological phenomenon.

The seminar is a combination of knowledge and skills that have been acquired throughout previous semesters in courses related to the area of Nursing as well as from other courses of general nature. Issues are discussed and presented holistically. The plan of the nursing care that is to be presented contains the evaluation, planning and the application and final assessment of the provisional care. Legal, ethical and political dimensions are also included and incorporated as part of the workshops.

ELECTIVES

1st Semester

- **HISTORY OF NURSING**

Historical development of Nursing in: Ancient Greek, Mesopotamia, Iran, Egypt, India, Ancient Rome. Nursing in the years of Byzantium. The influence of Christianity on the development of the nursing profession. Nursing during Renaissance. F. Nightingale's contribution in the evolution of nursing as a science and art. Factors that have contributed to the development of nursing.

Nursing in Greece during the Turkish occupation period, after occupation, in the War World II up until today. The evolution of nursing education.

- **DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY**

1) The object of Developmental Psychology. 2) The Ontogenetic route of the Individual. Babyhood: The new-born infant and its sensory and perceptive abilities. The cognitive development during babyhood. Psycho-social development. Psycho-somatic infant disorders. Infancy: Psycho-kinetic and cognitive development. Effect from the family environment. Childhood: Cognitive and psycho-social development. Adjustment to the school environment. Adolescence: Cognitive development, social integration. Teenager groups. The quest for identity. Maturity and the Third Age, Motherhood, Fatherhood. Parental judgment. Emotional and social changes in people of the Third Age. Personality change and the change of social roles.

2nd Semester

- **WRITING OF RESEARCH PAPER**

The course includes general information concerning the art and technique of the write-up and the parameters of a scientific paper. In specific, it includes the following points: the structure of a scientific paper, searching out of information, bibliography and related references for the development and writing of a paper, practices of bibliographical citation. Discussion of the layout of a research paper (Structure of a research paper- Abstract-Introduction- Method-Material-Results-Discussion-Bibliography).

- **GENETICS**

Elements of genetics. Inheritance. Illnesses and syndromes.

3rd Semester

- **HOSPITAL IMMUNOLOGY**

General knowledge about how micro-organisms enter the human organism. Chain infection. Taxonomy. Hospital immunology, definition, epidemiology, justification, factors of danger, treatment and preventive steps. Hospital immunes of the respiratory, urinary and surgical wound by central intravenous catheters, sepsis, special infections. Basic theoretical knowledge of immune pathology that concern the pathologic and surgical field respectively.

Patient valuation, planning of nursing care, nursing interference and assessment of the results of the nursing care. Knowledge about the creation and function of special instruments concerning the detection of hospital immunes. Ways to record and observe hospital immunes.

- **NURSING THEORIES**

The course includes a historical review of the evolution of nursing theories and refers to the necessity of them as well as to the criteria according to which we choose a theory in different cases of treatment. The course analyzes and gives examples of application of the following theories:

1) Theory of Activities of Daily Life (Roper, N. et all)
2) Theory of Self-care Deficit (Orem, D.)
3) Theory of Adjustment (Roy, C.)
4) Psychodynamic theory (Peplau, H.)
5) Theory of Humanistic science and care (Watson, J.)
6) Theory of the Achievement of the Aims (I. King)
7) Theory of the Human Evolution (R. Parse)
8) Theory of the Nursing definition (V. Henderson)
9) F. Nightingale's theory.
10) The dynamics of nursing.

4th Semester

- **DIAGNOSTIC NURSING APPROACH**

Keeping nursing records. General principles of disorders (pain, fever, nausea, dejection, flatulence, urination, dizziness, oedema, icterus, dyspnoea, coma, shock, etc. General clinical examination of the patient – Nursing assessment (communication, evolution, nutrition, mobility, etc.). Clinical examination, nursing assessment, overview, palpation, audition (head, cervix, thorax, lungs, heart and vascular system, abdomen, bubs, genital organs and acroteria).

- **ECONOMICS OF HEALTH**

Introductory notions and the necessity to study the economics of health, needs in the field of health, the benefit of health and the types of market in the health area. A Macro-economic approach in the provision of human and material resources in the health system.

Methods of suppliers' payment. A Micro-economic approach of the incomings and the expenses in a hospital.

- **EMERGENCY NURSING AND INTENSIVE CARE**

1. Units of intensive care nursing – Philosophy, planning. Nursing organisation. Provision of a complete individualized care to those heavily diseased.
2. Identification of disorders from information supplied from constant haemodynamic and cardiovascular examination of the patients.

5th Semester

- **CARDIOVASCULAR NURSING**

Epidemiologic data, prevention against cardiovascular diseases, Units of Intensive Care, Valuation of patients with heart diseases: Infarction, arrhythmias, heart failure, pulmonary edema, cardiovascular shock, encarditis, hypertension, cerebral death, heart implantation. Planning of Nursing Care, application of the plan and assessment. Rehabilitation and preparation for exit.

- **ONCOLOGIC NURSING**

New trends and approaches in Oncologic Nursing with respect to: the nature of cancer, the factors that cause and predispose cancer, the symptoms of the illness, the process of diagnosis and treatment as well as the patients' reactions before and during diagnosis as well as during treatment. Patients' treatment with changes in their body idol. The philosophy and management of pain, of the fear to confront the revelation the truth and death. Patients' psychological support throughout all the stages of treatment methods for the treatment of cancer and their side-effects. Nurses' role in Primary and Secondary prevention against cancer.

- **ADVISORY NURSING**

It refers to the nursing interference attempts to individuals with special needs who exhibit physical, intellectual and psychic deviation from the beginning of their lives up until their older age. Ways of assistance with respect to the nature of the problem, the education of these people and the way of their rehabilitation physically, psychically and professionally. The education and further assistance of the patient's life.

- **ADVISORY NURSING**

Philosophy of palliative care. Nursing theories and models of palliative care or nursing as a means of treatment, change of the body idol and their treatment, pain relief in final stage patients, relief from the symptoms, treatment of wounds, loss and death confrontation, advisory nursing and supplementary treatments in nursing.

- **CROSS-CULTURAL NURSING**

Introductory notions in cross-cultural Nursing. Basic notions of anthropology. Civilization and Health, Civilization and Nursing Religion and Health, Racism, Civilization and Education, Civilization and human relations.

ΕΣΤ1. BLOOD DONATION

General information with respect to blood donation and banks of blood. Description of blood elements. Organization of the laboratory; blood testing and maintenance.

- **NURSING REHABILITATION**

Definition and aims of the Nursing rehabilitation. Ways of organization and function. Analysis of the Nurses' role in Nursing rehabilitation. Rehabilitation after a stroke episode.

Rehabilitation after burn. Rehabilitation after germ diseases, like AIDS. Rehabilitation in permanent handicap as a result of an accident, as in patients with a dissection of the spinal cord, tetraplegia, paraplegia. Rehabilitation of patients with cancer. Rehabilitation of children with different degrees of handicap. Rehabilitation of patients with mobility problems and handicaps such as loss of a limb

- **HYGIENE AND SAFETY AT WORK**

Introduction, notion and content of Industrial Hygiene. Health legislation and safety at work. Consequences of work at health and of health at work. General knowledge of Industrial Toxicology. Chemical dangers and organs-targets in the human organism. Physical dangers (Noise and Vibrations, Thermal Environment, Lightning, X-rays). Biological dangers. Principles of Ergonomics at work. Evaluation of danger at the workplace. Management of policy of professional hygiene in the Industry.